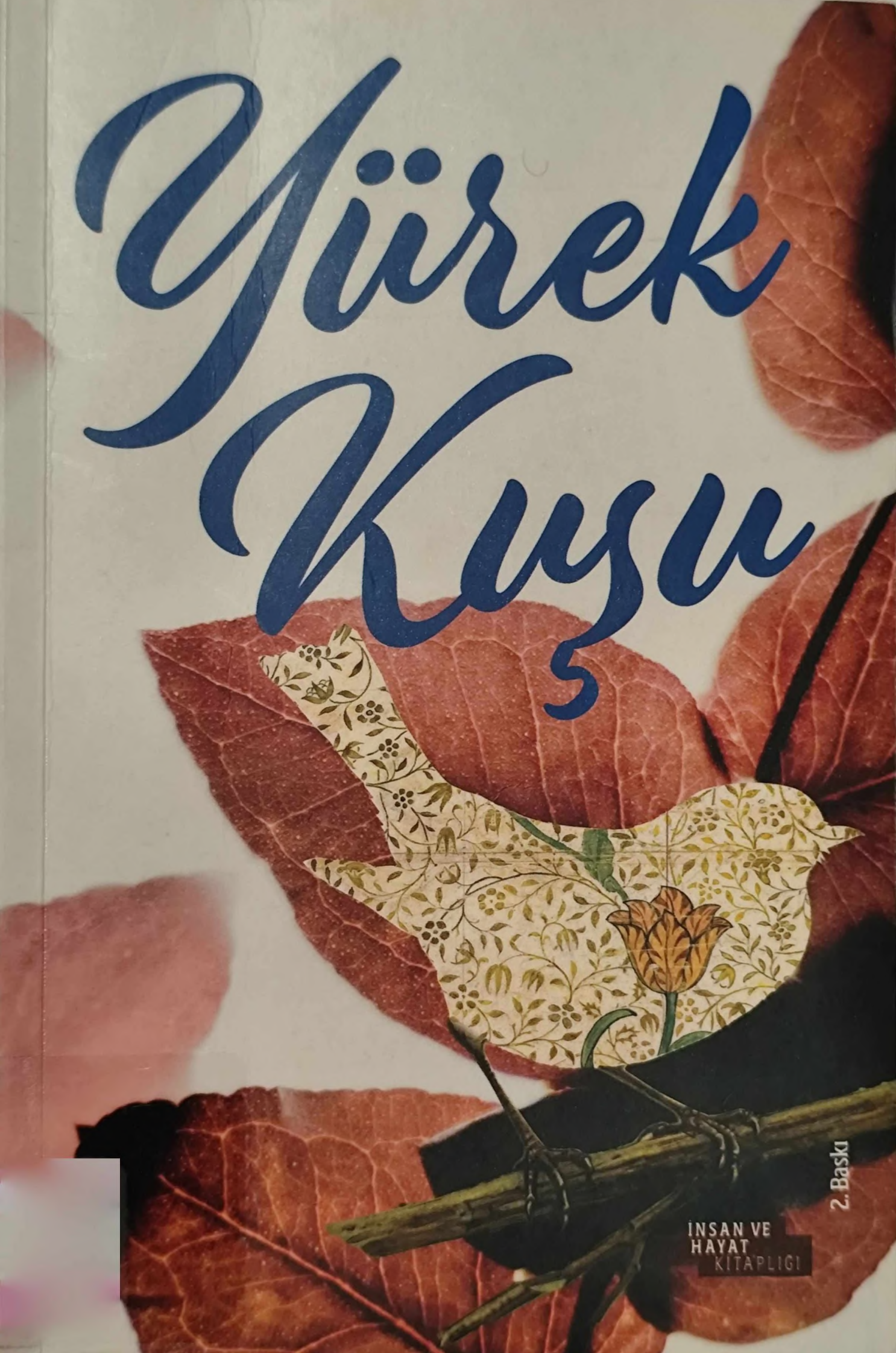
Yürek Kuşu

İNSAN VE HAYAT KİTAPLIĞI

2. Baskı

Kitap bir ihtiyaçtır.

İnsan ve Hayat Kitaplığı Hikaye
Yürek Kuşu Nil SAHRA

Editör Ümit YÜKSEL
Grafik Tasarım Fatih DEVREZ
Kapak Fotoğraf: Evie S. / Unsplash

T.C. Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 46592

ISBN: 978-605-68724-9-5

İnsan ve Hayat Kitaplığı
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad. No: 54
Güneşli - Bağcılar / İSTANBUL
Tel.: 0212 657 88 00
www.insanvehayat.com

Baskı ve Cilt
Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.

1. Baskı: Mart 2022
2. Baskı: Ağustos 2022

İnternet satış: camlicakitap.com

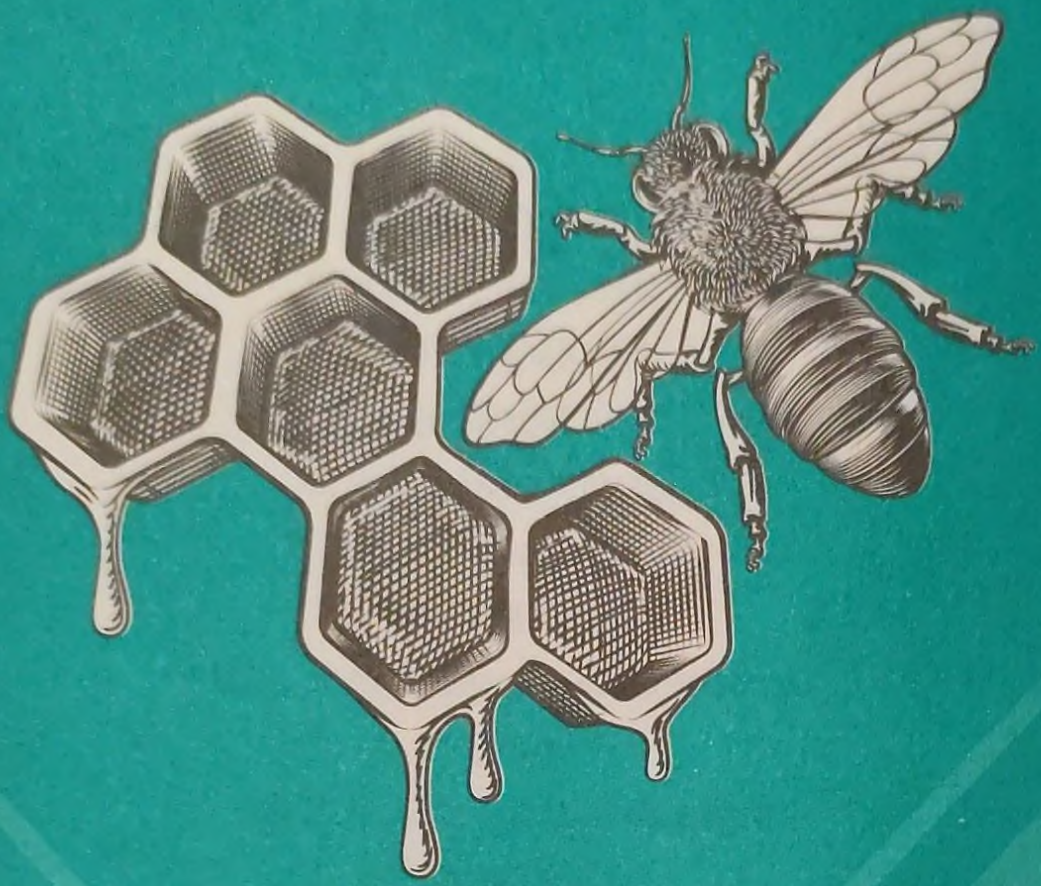
© İnsan ve Hayat Kitaplığı
Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş. markasıdır Bu eserin bütün yayın hakları Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.'ye aittir. İzinsiz kopyalanamaz. Kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.

Yürek Kuşu

İNSAN VE HAYAT KİTAPLIĞI

İÇİNDEKİLER

Bir Milyon(cu) Sebep....7
Bir Damla Bir Karınca....13
Ne Olacaksın!....17
Küçük Siyah Mürekkep Lekesi....23
Z Kuşağı Muhakemesi....27
Marifet Onda Birde....33
Yürek Kuşu....37
Gri Şehirlerde Yaşayan Annelere....41
Komşu....45
Kayıp Mefhumlar Tamircisi....49
Reçel Köpüğü....53
Bir Kiraz Bin Nasihat....57
Kediperver Cemiyeti....63
Bir Tabak Teknoloji....67
Elmalı Turta ve Berceste Kulübü....73
Eve Ne Zaman Geleceksin?....77
Gurbete Gitmiyorsun!....81
Unutulmamış Şeyler Dükkanı....85
Acayip....91
Böğürtlen Yazı....95
Cangüdâz Rüya....99
Ben Bir Balıktım....103
Gündelik Hayatın Olağan Güzellikleri....107

BİR MİLYON(CU) SEBEP

"İnsanlık için küçük; fakat bir arı için büyük lokma."

Bu ses, elinde çiçeği ile arı beslemekte olan 12 yaşlarındaki kızdan gelmişti. O, bir arıyı evcilleştirmişti, hatta ona isim bile bulmuştu. Adı Brütüs'tü. Olur da arı onu sokarsa "Sen de mi Brütüs!" demek içindi.

Arısını besledikten sonra büyüteciyle karınca yuvasına yaklaştı. İşler yolundaydı, sadece okulun ilk günü olduğu için yavru karıncalar biraz mızmızlanıyormuş gibi geldi, o kadar. Onun dışında Karıncamanya, her günkü gibi nizamlı ve intizamlıydı.

Formasını giyip üzerine siyah sarı, o çok sevdiği hırkasını aldı. Mutfaktan girer girmez kahvaltı masasında olan ablası, onu görünce tiz bir çığlık attı. Abisi oralı bile olmadı.

"Anne şuna bak! Yine o hırkayı giymiş." Hırkasına baktı. Gayet, temiz ve mevsim için elverişliydi. Tek bir kusuru bile yoktu.

"Ne varmış ki hırkamda?"

"Sen onu giydiğin için bize daltonlar diyorlar." Abisi, ablası ve kendisinin arasında sadece bir yaş vardı. Boy uzunlukları yaş sıralamasına uygundu. Yine de tek suç hırkasınındı, öyle mi?

O esnada gözü, daltonların dördüncüsü olacak, o yıl okula başlayacak kardeşini aradı; ama bulamadı. Bir gün önce, evlerinin bahçesindeki dut ağacına çıkmışlardı. Balıktan, kaplumbağadan, arıdan, karıncadan konuşurlarken itiraf etmişti kardeşi.

"Abla okula gitmek istemiyorum"

"Neden peki?"

"Okula gidersem Pusula ve Usturlap -su kaplumbağalarım- ile ilgilenemem. Okula gidince onları özlerim. Hem bulutlara ulaşabilmem için daha çok zıplamam lazım."

Kardeşinin evlerinin arkasında bulunan, yayı çıkmış o yatakta, neden delicesine zıplayıp durduğunu şimdi anlamıştı.

"Yani sadece iki sebebin mi var, okula gitmemek için?"

"Evet."

"Bu kadar az ha!"

"Nasıl yani?" Anlamaya çalışan gözlerle ablasına baktı. "Okula gitmemek için bir milyoncu sebebi olan bir kız tanıyorum. Bu kızı sen de tanıyorsun." Ve anlatmaya başladı:

Bundan 6 sene öne ilkokula başladığım gün, 23 Eylül'e denk geliyordu. Kuzey yarım küre için sonbahar, Güney yarım küre için ilkbaharın başladığı malum gün... Bunu, bana

yaşlı bir teyze öğretmişti. Ağaca çıkmış, mavi önlüğümü kirletmiştim. Üzerimdeki lekelerle bir Arizona kertenkelesinden farksızdım. Annem ağacın altında, inmem için dil döküyordu. Ablam geç kaldığı için söyleniyor, abim oralı bile olmuyordu. Annem pes etmeyeceğimi anlamış olacak ki zilin de çalmasıyla abimle ablamı okula götürdü.

Dönünce olacakları biraz hesap ettim, karıncalarım ve arılarımla görüşmemi engelleyebilirdi. En iyisi okula gitmekti. Okula giden bir çocuk resmi çizip ağacın kenarına iliştirdim. Okul yolunu tabi ki de biliyordum. Söğüt ağacından dönüp, yol kenarındaki karahindibaları takip edip, karşıma çıkan ilk ebegümeci demetinden sola dönünce, okula varmış olurdum.

Karahindibaları takip ederken başım bir telefon direğine çarpınca durdum. Kafamı kaldırınca telefon direğinin gülümsediğini gördüm.

Gülümseyen bir telefon direği mi? Bu, tabii ki de takım elbiselerini giymiş bir adamdı.

"Affedersiniz."

"Okula mı gidiyorsun?"

"Evet, okula gitmiyorum, gitmek zorunda bırakılıyordum, ya neyse."

"Ama okul geride kalmış."

Arkamı döndüm, gerçekten de okul çok geride kalmıştı.

"Ama ilk ebegümecinden sola dönünce okul... Yine şu çiçekleri koparan, otları yolanlar yüzünden yolumu kaybettim." Yabancı, hayretle gülümsedi. Bir şey soracaktı ki okula gitmekten vazgeçmiş, yanı başımda duran portakal ağacına tırmanmaya başlamıştım çoktan.

"Hey! Okula gitmeyecek misin?" Tanımadığım ve telefon direğine benzeyen adama baktım. Bütün sinirimi ve okula

gitmemek için bütün yalvarmalarıma rağmen, beni okula gönderen anneme söyleyemediğimi bir solukta haykırdım.

"Hayır, okula gitmeyeceğim. Okula gitmemek için bir milyoncu sebebim var.

"Bir milyoncu sebep ha..." Gülmeye başlamıştı. "O da ne demek!" az önceki çıkışımdan dolayı utanıp sesimi alçalttım.

"Bir milyoncu, annemin bizi götürdüğü dükkânın adı. İçinde bir sürü oyuncak, minik eşya var. O eşyaların adedi kadar sebebim var? "

Durdu, düşündü, gülümseyerek başını salladı. Eğer dinlemek isterse ona sebeplerimi anlatabilirdim. Saatine baktı, pek vakti varmışa benzemiyordu.

"Biliyor musun, okula gitmemizin tek bir sebebi var." Neymiş o, dedim. Birazcık bile merakım yoktu.

"Çünkü okul bize gelemez, o yüzden biz okula gideriz." Şaka yapıp yapmadığını anlayamamıştım. "Yani tek sebep okul, eve gelemediği için mi okula gidiyoruz? O zaman tekerlekli okul yapsınlar, herkesin evine gelsin."

Tekrar güldü. "Hayır, hayır öyle değil. Okul bize gelemez demek, her yerde bir şey öğrenebilirsin, öğrenmek sadece bir zamana veya bir mekâna mahsus değildir. Ama okul, sana anlatacakları olan yaşlı bir teyze gibidir. Durmadan konuşur, bazen aynı şeyleri tekrar eder bazen hiç duymadıklarını söyler. Ama ne olursa olsun, sana bir şeyler öğretmeye istekli ve iyi niyetlidir. O yüzden git ve yaşlı teyzenin gönlünü hoş tut."

"Ama yaşlılar çok yavaş konuşuyor ve bir de durmadan esniyor. Onu dinlemekten sıkılırsam ya da ne dediğini anlamazsam ne olacak?"

"O zaman" dedi, eliyle yol kenarındaki çeşmeyi gösterdi. "Minik damlalar musluktan kurtulur kurtulmaz düşüyor. Taş, her üç saniyede düşen bu damlaların kuvvetinden değil

de devamlılığından olsa gerek aşınmıştı. Senin kafan, o taştan daha mı kalın?"

Taşa baktım, hemen hemen aynı kalınlıkta sayılırdı. Evet demek için ağzımı açacağım esnada, anlatmaya devam etti.

"Çok eski zamanlarda alimler, kitaplarını mum ışığında mürekkep batırdıkları divitlerle yazarken, ilim öğrenmek isteyen bir talebe ne kadar uğraşırsa uğraşsın bir şey öğrenemiyor. Bunun üzerine eşyalarını toplayıp evine dönmeye karar verip yola çıkıyor. Bir mağarada, minicik su damlalarının tonlarca ağırlıktaki taşı deldiğini görünce 'Benim kafam şu taştan daha mı kalın!' deyip geri dönüyor ve eğitimini tamamlıyor. Bu yüzden ona İbn-i Hacer denmiş."

"Bunu, sana yaşlı teyze mi öğretti?" diye sordum. "Hayır, bunu yaşlı bir amcadan öğrenmiştim."

"Yaşlı amca mı?"

"Evet, burada ne demek istediğini ben de anlamamıştım."

"Peki, sonra ne yaptın abla?"

Ağaçtan inip derse koştum. Beş senedir hal hatır ediyorum yaşlı teyzeyle. Altıncı senemize başlayacağız. Bazen beni sıkıyor, uykum geliyor. Ama çoğu zaman gözlerimi açıp "Vay canına!" diyorum. Eğitime başlamadan önce bir milyoncu sebebim vardı, oysa şimdi eğitime başlamak için bir milyon sebep var."

Kısa süreli bir sessizliğin ardından ikna olmuşa benziyordu.

"Ama arılarını özlemiyor musun?"

"Özlüyorum, o yüzden sarı siyah hırkamı giyiyorum ya."

BİR DAMLA BİR KARINCA

"Bir dava daha istemiyorum."

Ve telefonu kapatıyorum.

Tam ağlayacağım, o anda yağmur başlıyor. Bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun en güzel yanı, ağladığını kimsenin anlamaması olsa gerek. Kaldırımda kurumuş kalmış küçük bir karahindiba çarpıyor gözüme. Herhalde koca şehirde ansızın bastıran şu yağmura, güneşi perdeleyip gökyüzünü birdenbire dolduran şu bulutlara bir tek biz seviniyoruz.

Saçakların altı, insanlarla dolu. Şemsiyesi olanlar bile korkmuşlar, kaçıyorlar yağmurdan. Orada durmuş düşünüyorum. Vücudumun % 70'i su zaten, neyden kaçacağım? Nereye kaçacağım? İnsanın bir yaşama maksadının olması ne güzelmiş. Yağmurdan kaçar, güneşe koşarmış demek, diyorum. Bu öğleden sonra, savaşların ve bitmeyen cinayetlerin

olduğu şu dünyada yaşamanın ne acımasız olduğunu düşünüyorum. Davamı kaybettiğim için değil! Göz göre göre haksız hüküm giyen müvekkilim için ağlıyorum. Koskoca adam sokağın ortasına çökmüşüm. Bütün yüreğimle savunduğum, elimden gelen her şeyi yaptığım ama yine de kaybettiğim için, bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun altında ve bir sokağın ortasında yeryüzündeki bütün haksızlıklara, bütün mazlumlara ağlıyorum. Savaşların, suçların bitmeyeceğini bildiğim için ağlıyorum. Ve öyle hiç durmayacak gibi ağlıyorum ki bana uzatılan şemsiyeyi, koluma giren o yaşlı adamı göremeyecek kadar ağlıyorum.

"Oğlum dur, bir sakin ol."

Zile basmadan gür sesi ile bağırıyor.

"Hanım, kapıyı aç."

"Ne oldu Ali Efendi, bu çocuk kim?"

"Kimsesi var mı Fatma Hanım, yağmurun altında kaldırıma çökmüş ağlıyordu."

Her gün önünden geçtiğim o eski ve küçük apartmanın giriş katındaki dairesine giriyoruz. Öyle kendimden geçmişim ki her şey bir rüya gibi. Bir kaç bardak su içince biraz sakinleşiyorum. Kadife yeşil bir koltuğa oturtmuşlar beni. Limon kokusu geliyor burnuma. Galiba limon kolonyası sürmüşler bileğime. "Evladım iyi misin?" diyor. Bir ses, ısıtır mı insanın içini? Isınıveriyor içim. Oysa demin buz kesilmişti. Ne çabuk çözülüverdi. Tekrar iyiliğe, iyilere inanasım geliyor da geçiveriyor. Ve çocukken topumuzu patlatan o hırçın komşumuzu, annemize anlattığımız gibi gözümden yaşlar aka aka anlatıveriyorum.

Bir inşaat şirketinde çalışıp iş güvensizliği yüzünden arkadaşlarını kaybeden, bunu dert edindiği için iftira atılan müvekkilimi... Deliller, şahitler her şeyin nasıl kumpas olduğunu...

Çırpındığımı ama daha çok boğulduğumu... Yanan bu ateşi söndüremediğimi... Sükûnetle dinliyor beni.

"Oğlum!" diyor. Oğlu olduğuma bir an inanıveresim geliyor da geçiyor. "Sen Hazreti İbrahim'in kıssasını bilir misin?" diyor ve anlatıyor, bendeki halin aksine sakin bir şekilde.

Kocaman bir ateş yakılır. Bütün hayvanlar da haberdardır ateşten. Hepsi, işinde gücünde iken bir minik karınca, ağzında bir damla su taşır ateşe. Bir damla, bir damla daha. Diğerleri sorarlar hayretle 'Koskoca ateşi sen mi söndüreceksin?' Ve karınca bir damla daha alıp ateşe atar. 'En azından, ben tarafımı belli ettim.' der.

"Sen de şu kötü dünyada en azından doğru olup, hak için çalışmışsın. Bütün yangını söndüremezsin belki, belki akıp giden selin önüne set çekemezsin ama bir kütük kurtarırsın. Birini kaçırsan da birini tutarsın." diyor ve ekliyor: "Bak hem belki her şey yolunda gitmemiş ama hiçbir şey de karıncayı davasından etmemiş." İçimdeki ateş bir anda sönüvermiyor fakat bir damla su serpiliyor.

Bir müddet daha durup ayrılıyorum. Doğru düzgün teşekkür etmeye mecalim yok. Evin yerini aklıma not edip, kendimde olduğum bir gün uğramalıyım, diyorum. Yağmur durmuş, bulutlar hâlâ gökyüzünde. Kaldırımın kenarında bir su, yolunu bulmuş akıyor. Eğiliyorum, akan suyun içinden bir dal parçası alıyorum. Yağmur, hafiften çiselemeye başlıyor. Bir damla düşüyor alnıma.

Ofisimin olduğu sokağa yöneliyorum. Ayağım tökezleyiveriyor, düşecekmiş gibi oluyorum. Düşmüyorum, yoluma devam ediyorum. Bir damla, bir karınca düşüyor aklıma. Gülümsüyorum.

NE OLACAKSIN!

Aslında yazmayı da okumayı da bilmem, konuşmayı bile bilmem. Zaten bir deniz feneri konuşsa kim dinler? Anlatsa kim anlar? Fakat insanın anlatacak bir hikayesi olunca kelimelerle arkadaş oluyor.

Dalgalar, yaramaz bir çocuk gibi sahile vurup kaçıyor, rüzgar buna eşlik ediyordu. Birkaç yengeç, kabuğunu cilalıyor, denizyıldızları güneş ışıkları ile sohbet ediyordu. Neden sonra yengeçler işlerini bırakıp yuvalarına çekildiklerinde bize yaklaşmakta olanları gördüm.

Altın sarısı saçlarında kırmızı kurdeleler ve mavi beyaz elbisesi ile denizci olan babasının eline yapışmış, neşe içinde zıplıyordu. Babası bu tepeye çıkmış ve denizi göstermiş, "Beni görmek istediğinde buradan denize bak, oralarda bir yerlerde olacağım." demiş ve teselli etmişti. Uzaklaşmak

zorunda kaldığımız sevdiklerimize verdiğimiz türden bir teselliydi.

Yakamoz sahilinin en ücra köşesinde, pek de ziyaretçinin olmadığını hesaba katarsak, onları görünce pek mutlu olmuştum. Giderken babasının elinden kurtulmuş ve yanıma gelmişti. "Ben de babam gibi denizci olacağım." demişti.

Genelde insanlar beni görmezler, daha ziyade görmezden gelirler. Oysa o, bir dostluğun temelini atmıştı. O günden sonra ara ara gelir, babasını görmeye çalışır, benimle de sohbet ederdi. Doğrusu o anlatır, ben dinlerdim.

7 yaşına geldiğinde "Ben, bebek bezi tamircisi olacağım." demişti. O zamanlar hazır bezin olmadığını ve annesinin, kardeşinin muşamba bezlerini yıkamak zorunda kaldığını düşünürsek, çok da mantıklı bir meslekti.

İlçedeki kütüphane yandığında itfaiyeci, evlerindeki musluk patladığında tamirci, ilk hikaye kitabını okuduğunda yazar, ilk tarih dersinde tarihçi olmak istedi.

Anneannesi kalp yetmezliğinden vefat edince; kalp doktoru, ilk teleskopunu alınca; astronot, ilk kavgasında; avukat, ilk kez Bursa'ya gidişinde; mimar olmak istemişti. "Şehrimi imar edeceğim." diye de eklemişti.

Velhasıl dalgalar kıyıya vuruyor, yengeçler paytak paytak yürüyor, bir deniz taşı sahilden ayrılıp dünya çevresinde uzunca bir seyahate çıkıyor, günler haftaları, aylar yılları kovalıyor ve o her geldiğinde bambaşka biri olmak istiyordu. Sahi ne olacaktı?

Bir gelişinde "Bütün renkleri, bütün meslekleri olmak istiyorum." demişti. Sesinde kuş cıvıltıları vardı ve bıraksalar yeryüzündeki bütün yollardan yürür ve bütün kitapları okurdu. Fakat bir dahaki gelişinde kuşlar yoktu. Yorgun görünüyordu.

"Deniz fenerinin güzelliği, gözünü açtığı ilk andan itibaren ne olduğunu ve ne yapacağını biliyor olmasıydı. İnsanlar

ise bir küçük ağaç tohumu gibiydi. Büyümeye başlıyor... Ve ne olacaksın? Büyük bir yazarın tek nüshasını yazdığı kâğıt parçası mı? Yoksa üzerinde keyifli yemeklerin yeneceği ahşap bir yemek masası mı? Belki de hiçbiri. Bir fırtınada yıkılmış bir kütük parçası."

İşte, o an fark ettim ki zaman geçtikçe içten içe bir umutsuzluğa kapılıyordu. Ne aradığını bilemeden bir arayışa kapılan insanların sahip olduğu türden bir umutsuzluk. Sahilde yürüyen ve gün batımını izleyebileceği bir kayalık arayan insanlar gibi. Gün batımını en güzel izleyeceğin bir yer arıyor ve sahilde dolanıp duruyorsun. Karar veremeden geçen her dakika, güneş biraz daha batıyor ve enfes bir manzarayı kaçırdığının farkındasın. Ama bütün kayalara çıkmak ve gün batımını görebilmek istiyorsun. Fakat bu, ne mümkün? Belki de en güzel manzarayı seyretmek için, en iyisini arayıp, en kötü şartlara hazırlanıp, bulduğuna şükretmek gerekiyordu.

Neticesinde ilk zamanlarda içine hapsettiği bu küçük boşluk, günler geçtikçe büyümüş ve onu içine hapsetmişti. "Bir maksada bağlanmayan ruh, yolunu kaybeder. Çünkü, her yerde olmaya çalışmak, hiçbir yerde olmamaktır." hesabı, her şeyi istiyor ve hiçbir şeye sahip olamıyordu.

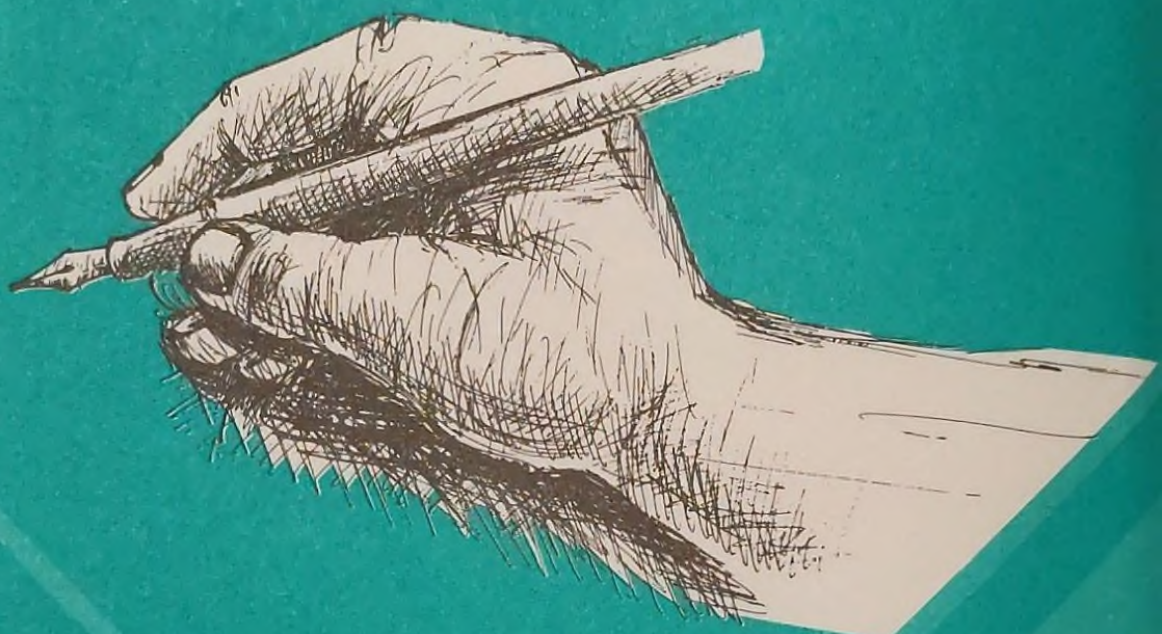
Neden sonra, bir yaz hiç gelmedi. Uçan kaplumbağalarla "mapoliyi" satışa sundukları yıldı. Sonradan duydum ki en sevdiği deniz kabuğunu yanına almış ve İstanbul'a gitmişti. Sahi, aradığını bulabilmiş miydi?

Ve sonra, çok sonra geldiğinde bambaşka biriydi. Bizim nasıl göründüğümüzü değil, nasıl hissettiğimizi bilen insanların anlayacağı türden bir değişimdi.

"Uzun zamandır seni ziyarete gelemediğim için üzgünüm fakat kendimi aramakla öyle meşguldüm ki seni arayıp soramadım." Güldüm, telefon kullanamazdım ki. "Bak!" dedi ve sonra gözünde geceyi aydınlatan ışıkla anlatmaya başladı.

"Ben, her şey oldum. İtfaiyeci oldum; yangından kitapları değil, insanları kurtarıyorum. Avukat oldum; davaları değil, davamı savunuyorum. Mimar oldum; şehri değil, nesli imar ediyorum. Tamirciyim aynı zamanda, ruh tamircisi. Ve en sevdiğim; kitap yazmıyorum, kitap yetiştiriyorum hem de canlı kitap."

Yüzündeki gülümseme, gamzelerinden taşmış ve bütün sahili doldurmuştu. Demek ki insan, kim olduğunu bildiğinde ve kendisini bir maksada bağladığında en parlak yakamozdan daha parlak, en neşeli dalgadan bile daha neşeli oluyordu. Üstüne çıktığı kayalıktan gün batımını izlerken ve martılar üstümüzde uçuşurken gülümsüyordu. Hem de uzun bir arayışın sonunda kendini bulan insanların gülümsediği türden...

KÜÇÜK SİYAH MÜREKKEP LEKESİ

Bir mürekkep lekesi, kağıda düştüğünde neler söyler? Kağıt, bütün mürekkebi çekinceye kadarki kısa ömründe aklından neler geçer?

Dolma kalemden düşen bir damla mürekkep, kağıtla buluştu. "Sonunda." dedi, küçük siyah mürekkep lekesi.

"Sonunda ben de bir şeyler söyleyebilirim. Söylesene ben neyim?" diye sordu merakla. "Bir cümlenin sonundaki bir nokta mı? Yahut bir kelimenin olmazsa olmaz ilk harfi mi?" diye neşeyle ekledi.

Donuk gözlerle baktı dolma kalem ve soğuk harflerle mırıldandı "Ne lafazan ve ne meraklı bir leke." Israrla sordu küçük siyah mürekkep lekesi "Söylesene hadi! Neyim ben? Keşke istediğim şey olabilseydim!" diye de umutla ekledi.

"O zaman büyük, kocaman bir sorunun sonunda, mutlu minik bir soru işareti olurdum. Öyle merdiven altı basmakalıp zihinlerde üretilen ve piyasada yaldızlı kağıtlarla satılan sorulardan değil. İnsanı düşünmeye değil, bilindik ezbere sorulan sorulardan hiç değil. Berrak zihinlerde ortaya çıkan ve doğrulukla yoğrulup hakkı arayan, hak olan bir soru olmak isterdim. Tozlanmış bir kitabın satırlarında unutulmuş, insanların varlığından haberdar bile olmadığı bir soru da olabilirdi pekala.

Gözlerinin önünde, habersiz oldukları perdeyi alaşağı edecek türden bir cümlenin, noktası bile olurdum." diye sıraladı bir çırpıda.

"Ne usanmaz ne hayalperest bir leke." diye homurdandı dolma kalem ve kızgınlıkla da ekledi:

"Senin gibi küçük ve önemsiz bir leke, nasıl böyle konuşabilir?"

Gülümsemeye çalıştı mürekkep lekesi, kurumayan taraflarıyla. "Yanlış soruyu soruyorsun ve doğru cevabı istiyorsun. Ne garip?" dedi ve devam etti:

"Sahi sen hiç fark etmedin mi, insanların ölesiye düşünmeyi bıraktıklarını. Bir çarkın içinde, birbirinin aynı başıboş günler yaşadıklarını. Düşünmeyi, keten çantalara katıp bir daha açmamak üzere ceviz sandıklara sakladıklarını. Hakikati aramayı bırakıp, gündelik hırslarla oyalandıklarını."

"Hem," diye ekledi küçük siyah mürekkep lekesi:

"Benim, küçük ve önemsiz olduğumu söyleyip duruyorsun. Peki sen söyle, bütün dünyayı dize getiren minik virüse ne diyorsun? Benden daha küçük bir leke değil mi o? Oysa bütün insanları aylarca evine kapatmış, yüzlercesinin canına mal olmuştu.

"Evet, haklısın." dedi, düşünen harflerle dolma kalem. "Peki" dedi, mürekkep lekesi üzerindeki küçük sıfatından

sessizce sıyrılıp "O zaman herkes sormaya başlamadı mı, nasıl bir virüs, bütün bunlara sebep olur? Nasıl kuşlar göklerde uçar, kuzular bayırlarda otlar da kapılar kapanır ve bütün insanlar dört duvar arasında kalır? Kimisi hayretle sordu, kimisi çaresizlikle. Birçoğu kararsızlıkla ve korkuyla sordu. Pek azıydı oysa merakla soran. Pek azı, 'Nasıl?' yerine, 'Neden?' dediler. 'Nasıl, başımıza böyle bir şey gelir?' demediler de 'Neden başımıza böyle bir şey geldi?' dediler. Şikayeti bırakıp anlamaya çalışmanın dayanılmaz merakıyla sordular. Ve işte çağımızın yalancı hayatından sıyrılıp hecelemekten kurtuldular. Doğru soruyla doğru cevaba ulaştılar."

Ve son bir gayretle ekledi, kurumadan az önce mürekkep lekesi:

"Ve işin garip tarafı bazı insanlar, hiçbir zaman sorulara ihtiyaç duymadı. Onlar bir kenarda, dosdoğru bir yolda sessizce yürüdüler. Evet, soru sormadılar; ama bu, soru sormaktan aciz oldukları için değil, doğru cevaplara haiz oldukları içindi."

Ve kağıt, küçük mürekkep lekesinin yaş yerlerini de yavaşça çekti. O da, eski sessizliğine gömüldü.

Dolma kalemin sıcak harflerle iç çekişleri duyuldu:

"Ne kadar düşündürücü bir cümle ve ne kadar sorgulayıcı bir nokta."

Z KUŞAĞI MUHAKEMESİ

"İtiraz ediyorum!" diye bir ses yükseldi, geçmiş nesiller mahkemesindeki sanık kürsüsünden. "Yapılan bütün suçlamaları kabul etmekle beraber, sizi ve salondaki herkesi düşünmeye davet ediyorum." Salondan, boğuk ve karanlık bir uğultu yükseldi. Hâkimin gür sesi duyuldu.

"Sizi dinliyoruz."

Bu, davacı koltuğunda oturan ebeveynlere ikaz mahiyetinde bir davet idi. Devam etti nesil, sıralamaya:

Bize kızdınız. Yaptığımız her şey için bizi suçladınız. Bizim, suçluluğu ispatlanmış büyük hatalarımız var. Sahi nasıl unuttunuz, elimizden hiç düşmeyen o telefonları, bize siz aldınız. Televizyonu başköşeye yerleştiren, eve internet bağlatan da sizdiniz. Hafta sonları alışveriş merkezine, bayramlarda tatile götürdünüz.

Bize, zamanı yutan alışveriş merkezlerinden ise insanı ferahlatan ormanların, beş yıldızlı otellerden ise bin yıldızlı köy evlerinin doğallığını, tabiiliğini öğretmediniz. Bayramda, çocukken koşturduğunuz köylere gitmektense, tatil köylerine gitmeyi, evvela siz tercih ettiniz.

Bahçeden toplanan sebzenin, güneşte kurutulan meyvenin, yaldızlı kâğıtlarda, içinde ne olduğu tam belli olmayan yiyeceklerden katbekat lezzetli olduğunu bilmemize izin vermeyen de sizsiniz. Üstün başın kirlenir, deyip parka bırakmadınız ama, gönlün gözün kirlenir demeden sanal âlemlere bir başına terk ettiniz.

Alın teri ile kazanılan beş liranın, haksızca elde edilmiş on liradan daha kıymetli olduğunu, vermek için cepte değil yürekte olması gerektiğini, en değerli şeylerin para ile satın alınamayacağını da öğretmediniz.

Bu acayip ünlüleri, fenomenleri nereden buluyorlar? Bu posterler ne, dediniz.

Affedersiniz de hayatımıza rol model aradığımız o zamanda, bizi kimin ellerine bıraktınız? Ekrana mı? Birtakım filmlere mi, dizilere mi?

Alışveriş çılgınlığından dem vurdunuz, sahi hangi kıyafetimize yama yaptınız. En küçük bir söküğü bile bizimle beraber diktiniz mi? Yoksa 'Eskidi, yenisini alırız.' diye hepsini mi attınız? Temiz giyinmenin ve tebessüm dolu bir simanın, bütün o markalı kıyafetlere bedel olduğunu da biliyor muydunuz?

Ayakkabıları boyatmayı, söküğü dikmeyi öğrenemedik. Aslolanın kıyafetimiz değil de içimiz olduğunu bilmeden yaşadık. Bu, bir bilme mağdurluğu değil midir? Bütün imkânları ayağımıza serdiğiniz, karnımızı doyurduğunuz, sıcacık odalarda uyuttuğunuz doğrudur.

Dünyanın bir yerinde insanların soğuk karlar üzerinde titrediğini, yakacak bir odun, içecek bir bardak su bulamadıklarını, neden anlatmadınız? Şimdi, kıymet bilmiyorsunuz, demesi kolay. Zaten en son, bunları en iyi siz yaşamıştınız. Öyle değil mi?

Bizi pamuklara sararak büyüttüğünüz, bezediğiniz, dikenlerle dolu dünyada nasıl başarılı olmamızı istersiniz? Mesela, bize iyiler kadar kötülerin de var olduğunu öğretebilirdiniz.

İnanan bir avuç insanın, dünyayı iyilikle yeniden inşa edeceğini, önemli olanın alınan diplomalar, kulak çınlatan alkışlar değil de bir insanın kalbine gönlüne dokunmak olduğunu öğretebilirdiniz?

Neden insan olmamıza, düşene el uzatmamıza, bir başkasının acısına ortak olmamıza, aşımızı bölüşmemize, bir çocuğa Kur'ân-ı Kerîm öğretmemize, kendisini unutmuş pek asil bir millet olduğumuzu, insanlara hatırlatmamıza imkân vermediniz?

En meşhur okullara, en pahalı dershanelere göndermenin, en ideal eğitimi verebileceğini, nereden çıkardınız?

Hayatı sevdiklerinle paylaşmanın, sosyal mecralarda paylaşmaktan bin kat güzel olduğundan, neden hiç bahsetmediniz? Mahremiyeti de belki bu şekilde muhafaza ederdik.

Bizi neden binlerce yıllık tarihimize, sahih itikada yüz çeviren, kalbi ve ruhu hiçe sayan bir yöntemle yetiştirdiniz? Seri üretim kariyer planları yapan, çökmüş ahlak yargılarına alelade leştiği için sessiz kalan sizsiniz.

Madem öyle sevgili ebeveynler!

Sunî gübrelerle yetiştirdiğiniz, dört mevsim suladığınız, popüler metotlarla büyüttüğünüz o çocuklarınız olan fidanlar, size serinletici bir manevî gölge olabilecek mi? Yüksek verim almaktan ziyade, ondan bir daha tohum alabilecek misiniz?

Gözünü gönlünü, bağını bahçesini, çağını çocugunu sırf, yüksek dünyevî şeyleriniz için karartıp kurutmadınız mı? "Hayır." diyenlere cevabımız yok. Fakat ekseriniz, her yer karanlık deyip gönül rahatlığıyla oturacak, az biraz ışıktan rahatsız olacaksınız... Kendi karanlığınızı aydınlatıp kendi vicdanınızda sizi sorgulatanlara husumet duymaktan da çekinmeyeceksiniz.

Velhasıl hâkim bey, suçluyu azmettiren, suça zemin hazırlayan, bedenlerimizi doyurup, ceplerimizi dolduran ve fakat ruhlarımızı ölesiye aç bırakan herkes, birinci dereceden suçludur.

Salonda kısa; ama tesiri uzun, upuzun bir sessizlik yaşandı.

Sonra hâkimin o tok ve gür sesi duyuldu.

"Herkes, kendi vicdanında muhakeme etsin. Dava, düşürüldü."

MARİFET ONDA BİRDE

En çok hasat mevsimlerini severdi. Tarlalarda kavunların olgunlaşmaya, başaklarda buğday taneleri belirmeye başladığında, içi coşkuyla dolardı. Tan yeri ağarmadan gözlerini açar, kızılca karanlık çökene kadar gözlerini hiç kırpmazdı. Bu uçsuz bucaksız tarlaların yegâne bekçisiydi o. Hatice Nine bir güz akşamı "Bu kargaları ve muzırları korkutacak bir hoyuk (korkuluk) lazım." demişti.

Kırışmış elleri ile tahtaları çakmış, üzerine rahmetli Rıdvan Amca'nın işçi tulumunu giydirmişti. Tahta gardırobu iyice kurcalamış ve Almancı abisinin seneler evvel getirdiği beyaz örtüyle, bu sıska korkuluğa kendince bir hava katmıştı. Ertesi gün, güneşin ilk ışıkları ile korkuluğu sırtlanmış ve bütün tarlalara hâkim bir tepeye dikmişti.

Etraftakiler, ilk başta bu yaşlı ve gariban kadıncağızın boş yere uğraştığını söyleseler de korkuluğun, kargaları korkutma becerisi karşısında hayran kalmışlardı. Gerçekten de küme küme gelen kargalar, yaban hayvanları, diğer tarlaların altını üstüne getiriyor, adeta hasada mahsul bırakmıyor; ama Hatice Nine'nin tarlasına uğramıyorlardı.

Köylüler merakla korkuluğu inceliyor; fakat Hatice Nine sadece, "Marifet onda değil, onda birinde." diyordu. Aslında bazı köylüler de akıllılık edip korkuluk dikmişlerdi. Korkulukları ne kadar büyük ne kadar uzun yaparlarsa yapsınlar, kargaları, tarlalarından savmayı bir türlü başaramamışlardı. Her ne kadar birkaç genç, Hatice Nine'nin korkuluğunu aşırmayı planladılarsa da, bu yaşlı, kendi halindeki kadıncağızın malını gasp etmekten hayâ edip vazgeçtiler. Vicdanlarının, "Korkuluğu kaçırmak, korkuluğa da göz dikmek nedir ya!" diyen seslerini dinlediler.

Günlerden bir gün, emr-i Hak vaki oldu. Hatice Nine vefat etti. Mahalle kahvesinde, evlerin avlusunda, bütün civarda bu haber doğal karşılandı. Hatice Nine ölümüne yakın, malını mülkünü satmış, şu avuç kadar evden, ahırında bir inek ve kümeste birkaç civcivden başka bir şeyi kalmamıştı. Köy ahalisi, çok sevilen bu yaşlı kadını, sade bir merasimle defnedip, vasiyeti üzere kalan az bir malı, garip guraba, yetim ve yoksula verdiler.

Hatice Nine'nin vefatını takip eden günlerde, önü alınamayan karga ve yaban sürüsü, yıllar yılı zarar vermedikleri bu bahçeye dadandılar. Görenler, hayretler içerisinde "Marifet onda değil miydi? Korkuluk değil miydi, bunları korkutan?" demişlerdi.

Ansızın çıkan kısa bir esinti, körpe otları salladı. Bir su birikintisinin dibinde bir larva kıpırdandı. Muhtarın hanımı, yeşil örtülü divana oturdu. Hatice Nine'nin evinde bulduğu, üzerinde "Öşür" yazan mavi kapaklı kitapçığın sayfalarını araladı.

Neden sonra, bir hasat arkasında şehre mahsulleri satmaya giderken yaşadığı bir an geldi aklına. Hatice Nine, nefes nefese elindeki bohçayı vermiş, "Öşrümdür bu benim. Bunu, giderken ilim talebelerine götürüverin. Bu da onların hakkıdır." demişti.

Muhtarın hanımı, oturduğu yerden doğruldu. Yıllar sonra ancak içinde bir şeyler uyanmıştı. Korkuluk değildi, kargaları korkutan, zararlıları uzak tutan.

Kendi kendine istemsizce mırıldandı.

"Marifet onda değil, onda birde."

YÜREK KUŞU

Raflarda ürünler değişiyor, ders kitaplarında müfredat. Vitrinlerde moda değişiyor, yönetmeliklerde mevzuat. Bütün bu değişim ve koşturmacanın arasında aynaya baktığımda, kendimi bile değişmiş buluyorum. Bu bitmek bilmez curcunanın yüzümdeki izlerini ve belki de kirlerini seyrediyorum. Elim yüzüm, olmuş dünya işi...

Bir yaz gecesi hatırlıyorum; söğüt ağacımızın altında... Ağaca bağlı salıncaktan düşmüş ve çardaktaki nineme koşmuştum. Dizim kanamış, canım acımıştı. Fakat kalbimin korkusu, dizimin sızısına galip gelmiş ve ağlayamamıştım. Elindeki akça tesbihi koyup divana ve beni alıp dizine "Ağla yavrum." demişti, ninem. "Ağla, ağlayamamak kalbin katılığından, kalbin katılığıysa insanın dünyaya meyletmesinden olur."

Sahi ne demekti bu?

Çok mu oynamıştım tahta atımla ve mavili yeşilli misketlerimle. Dedem çağırdığında camiye, "Abdullah'la oynayacağım." dedim, diye mi ağlayamamıştım. Ninem zeytinyağıyla ovalayıp dizimi, anlatırken Hazreti İbrahim Peygamberin gül bahçesine gidişini, uyuyakalmıştım.

Bu hatıralar aklımda ve gidiyorum otobüs durağına. Bu kez Torosların eteğinde, bir pamuk tarlasında, bir anı canlanıyor aklımda. Annemler yevmiyede, güneş ise tam tepede. Uyuyakalınca bir arkadaşı zeytin ağacının altında, döküyor pamuk çuvalını ve bağırıyor çavuş ağa "Uyuyana iş de yok, para da."

Ve benim anam, tüfekçinin kızı anam. Can verir, cananını vermez anam, çıkıyor koca adamın karşısına ak yazması başında, "Çavuş ağa çavuş ağa, asıl sen uyansana, bütün insanlar uykuda, ölünce uyanacağız. Ne yıkarsın gönül Kâbe'sini, yıkasan da geçer mi bu gönül kiri."

Ellerime bakıyorum istemeden. Ellerim temiz, peki ya yüreğim. Koştuğum dünya, peki ya ahiretim. Uyanık sanıyorum kendimi, peki ya şu gafletim. Gün olur, gün doğmaz. Ocakta aş biter, bedende nefes. Peki, evde iş biter mi, kafada dert?

Otobüs geliyor durağa. Bense gidiyorum yıllar öncesine, köy meydanına. Yeşil eski bir otobüs, kalabalığın ortasında. Abim, sadece bayramlarda giydiği takımı üzerinde vedalaşıyor köy halkıyla. Sıra gelince bana, ağlıyorum haykırırcasına, "Hani Maviş'in boynuzları çıkmadan, ağılda oğlak kırpılmadan, derede balık bitmeden gitmeyecektin?"

Gülümsüyor, abim. " Gidiyorum ben." diyor sadece.

Otobüs, ani bir frenle sarsılınca şu ana dönüyorum. Bugün, ne kadar da maziyle doluyum. Sanki ablam giymiş pötikareli bayramlığını, uzatmış çeşit çeşit kavanozları "İstediğini seç, bugün bayram." diyor. Fakat bugün çilek kaynatmamış

ve reçel doldurmamış kavanozlara. Maziyi kaynatmış ve hatıraları doldurmuş...

Beden nerede olursa olsun, ruh istediği yerdedir. Ben, otobüste sıkış tepiş yolculuk yapmıyorum, anılara sıkıştım ve işte gülümseyip kocaman kapatıyorum gözlerimi. "Bir kavanoz daha abla." diyorum, "Söz, üstüme başıma bulaştırmayacağım."

Rengarenk çiçekli bir kavanoz veriyor ablam. Bir bahar günü yaşanmış bir hatıra daha canlanıyor. Elimizde kaplar, gidiyoruz dereye. Su dolduracağız dedemlere...

"Kuşlar nerede şakıyorsa, oradan doldurun kabınızı, onlar bilir suyun hasını." diyor babam ve koşuyoruz su boyunca ve duruyoruz kuşların şakıdığı çalılıklarda...

Ve iniyorum otobüsten, Karacaahmet'in tam karşısında.

"Ağla!" diyor ninem.

"Uyan!" diyor annem.

Ve "Doldur!" diyor babam.

İçimde bir kuş ötüyor inceden.

"Doldur!" diye yineliyor babam:

"Yürek kuşun nerede öterse, gönül kabını orada doldur."

GRİ ŞEHİRLERDE YAŞAYAN ANNELERE

Güneşin ilk ışıkları, yol kenarındaki ebegümeçlerin tozlanmış yeşilimsi yapraklarına düştü. Şehrin uyanmasına birkaç saat vardı.

Papatyalı nevresimin içerisinde uyuyan minik kız, kıpırdadı. Usulca gözlerini araladı. "Yaşasın, sabah olmuş!" dedi. Koşarak, rengârenk boya kalemlerini ve tavşanlı resim defterini aldı. Beyaz kâğıdın üzerinde renkler ve kalemler, gönlünce dolandı. Derken yavaş yavaş kepenkler açıldı. Kahvaltı yapılıp beyler işe, çocuklar okula gitti.

Hafif bir esinti, balkonlarda saksılara yeni ekilmiş nane yapraklarını havalandırdı. Nihayetinde, küçük kızın odasının kapısı yavaşça açıldı. Annesi, eli yüzü boyanmış kızını görünce, tiz bir çığlık attı. Boya kalemleri öylesine korkmuştu ki hepsi korkudan bembeyaz kesiliverdi. Annenin soğuk ikazları,

pembe halıdan beyaz duvara kadar odayı hıncahınç doldurdu. Duvardaki termometre "Bırr!" dedi, "Ne kadar soğuk!" ve içindeki civa, kılcal cam borunun mavi renkli haznesine süzüldü.

Minik kız, son bir umut, "Baksana anne, neler neler çizdim." dedi. Uçan bir balık ve yüzen bir kuş, altın rengi gökyüzü ve ne olduğu anlaşılmayan şekiller. Anne, şehrin griliğinden derince bir nefes aldı. "Beni iyi dinle." dedi.

Sesi, kendinden emin ve gürdü.

"Balıklar uçamaz."

O esnada Japon televizyonundan bir ekip, Yakushima Adası açıklarında bir uçan balığı görüntülediler. Balık, havada 45 saniye kaldı.

"Kuşlar yüzemez."

Birkaç penguen, bu sözü duymuşçasına paytak paytak yürümeyi bırakıp bir buzuldan kayarak suya daldı.

"Ve gökyüzünü altın renge mi boyadın?"

Minik kız, küçücük penceresinden, üzerine sisin çöktüğü gri şehre baktı. Üzüntüyle başını eğdi.

Gün doğdu, geceler oldu, takvim yaprakları yek-diğerine nöbetini teslim etti. Annesi, bildiği her ne varsa kızına öğretti. Apartmanın minik bahçesinde nasıl maydanoz ekildiğini bile gösterdi. "Komşular arasında, en iyi ışık alan yeri ben aldım." diye gülümsedi.

Birkaç kilometre ötede, ilkokul koridorunda hızlı hızlı yürüyen ve saçlarının ortası iyice açılmış müdür yardımcısının elindeki listede, minik kızın adı da vardı.

Okulun ilk günü, jilet gibi ütülenmiş tertemiz kıyafetlerini giydi. Tahta sıralarda ona ayrılan yere yerleşti. Öğretmeni, ilk önce rengârenk kalemler verdi. "Hadi, bir balık çizin." dedi.

Kız, mavi okyanusta yüzen mavi bir balık çizdi. Göz ucuyla, sıra arkadaşının resmine baktı.

Güneşin yanındaki balığı görünce emin ve gür bir şekilde yineledi.

"Balıklar uçamaz ki!"

Daha sonra öğretmen, bayrak kapma yarışması yapılacağını söyledi. Minik kız, koşarken karşı takımdaki arkadaşını ittirdi. Çocuk dengesini kaybetti ve beton zemine düştü. Diz kapağından yayılan kiraz rengi kan, betonun üzerine damladı. Başkasının başarısızlıklarını basamak yaparak veya onları başarısızlığa iterek, gerçekten başarılı olunamayacağını bilmiyordu. Minik kız, koşarken arkasına bir kez olsun bakmadı, bayrağı aldı ve gülümsedi:

"Ben kazandım."

Gün, ikindiye döndüğünde ve eve gidiş zili çaldığında, neşeyle eve koştu. Heyecanla dedi, "Anne, okulda çok güzel bir resim yaptım ve bir yarışmayı kazandım." Annesi neşeyle gülümsedi. "İşte" dedi. "İşte benim akıllı kızım. O halde şimdi bir hediye kazandın."

Ve uzun, düzgün kenarlı bir cetveli, kızına uzattı. Kızın gözünden belli belirsiz bir bulut geldi ve hemen geçti. Coşku dolu cevap verdi. "Teşekkürler anne."

Minik kız, gri elbisesi ile masasının başına geçti. Sonunda düpdüzgün gökdelenler çizebilecekti. Çizdi, sildi, tekrar çizdi ve tekrar sildi. Öyle ki zamanın nasıl geçtiğini bile anlamadı. Açık pencereden içeri, nereden geldiği bilinmez, tertemiz bir hava süzüldü. Saat dörde geliyordu. Gün ışığı, altın renkli ve akışkandı...

KOMŞU

Parmaklarımın ucunda bir katran gibi tortulaşmış kelimeler, çıkmayı bekliyor. O kelimeler çıkmalı, bu hikaye anlatılmalı ve bir nebze de olsa vicdanım rahatlamalı.

Unutamıyorum kıymetli okuyucu! Karşı apartmanda oturan, sürekli kavga eden çiftin ve mütemadiyen ağlayan o çocuğun hikayesini. Bütün mahallelinin şikâyetçi olduğu ve hiç sevmediği o aileyi.

Adamdan korkardım. Kaba sabaydı. Gecenin bir saatinde telefonda bağıra çağıra bir şeyler anlatırdı. Kelimeler, onun ağzında adeta can çekişirdi. Onun bu hali, bizi korkuya iterdi. Yaz sıcağı yahut bu gürültü arasında tercih yapmamız gerekirdi.

Eşi ise tam tersi. Yağmurdan sonra penceredeki buhara parmak uçlarımızla yazdığımız tüm o yazılar gibi solgundu.

Perdeler günün her saati kapalıydı. Hiç konuştuğunu yahut güldüğünü yahut varlığını anlayabileceğimiz ufacık bir harekette bulunduğunu görmedim.

Bütün bu karmaşa bir yana, o evde bir de kıvır kıvır saçları olan, güldü mü iki yanağında güneş parlayan 4 yaşlarında bir çocuk vardı. Küçücük balkonda, neşeli seslerle cıvıldardı. Annesi fark etti mi, içeri alır ama o bir aralık bulur, yine balkona çıkardı. Ah bir de ağladı mı, sesi bütün sokakta yankılanırdı. Çamaşır asarken veya gürültüden pencereyi kapatırken görürdüm çocuğu. Seslendim birkaç kez. Gülümsedi ve anlayamadığım bir şeyler söyledi. "Adın ne?" diye sordum defalarca. Bir türlü öğrenemedim. Annesi, çocuğu hiç adıyla çağırmadı. Adam, eşini hiç adıyla çağırmadı. Acaba bir adları var mıydı, diye düşünürdüm hep.

Bir zaman geldi, evdeki gürültü kesildi. Mahalleli hemen fark etti. "Herhalde sonunda akıllandılar." deyip herkes hayatına devam etti.

Fakat ev sahibi, uzunca müddet ses çıkmayınca açmış kapıyı girmiş içeri ve görmüş olan biteni. Ne kadın varmış, ne adam, ne çocuk. Hepsi bir gecede gitmişler. Sadece birkaç parça eşya almışlar yanlarına. Her şey; ama her şey, öylece duruyormuş evin her bir tarafında. Koltuklar, halılar ve hatta dolaptaki tabaklar. Meğer adam işsizmiş, kira kaç aydır ödenmemiş.

Ev sahibi şaşkın ve aslında çokça kederli anlatmış, olan biteni mahalleliye. "Evde bir lokma yiyecek yoktu. İyice baktım ocağa. Ne bir damla yağ lekesi vardı ne de kullanıldığına dair ufacık bir belirti. Belki de o evde günlerce bir lokma yemek pişmedi."

Mahalleli yine de gelmemiş insafa, başlamışlar konuşmaya. Kimisi, "E, o zaman zor durumda olduklarını deselerdi." demiş. Kimisi, "Eşyalarını satsalarmış, hem borçlarını da öderlerdi." demiş. Kimisi, "Gitmeselermiş! Adam çalışsaymış o vakit."

demiş. Hiç kimse çıkıp da "Acaba şimdi nerededirler?" ve "Ne yapıyorlardır?" dememiş. Kimse koyup elini vicdanına, "Çalsaydık keşke kapılarını ve tanısaydık onları. Bölüşseydik aşımızı ve bittabii acımızı." dememiş. Herkes bir hışım örtmüş kapısını.

Komşuluk da, bir başına kalakalmış sokak ortasında. Cılız sokak lambasının ışığında gördüm, kaldırıma çökmüş komşuluğu. Tek nefeste indim, apartmanın soğuk ve loş merdivenlerini. Fakat ne çare! Koşsam da yetişemedim komşuluğa.

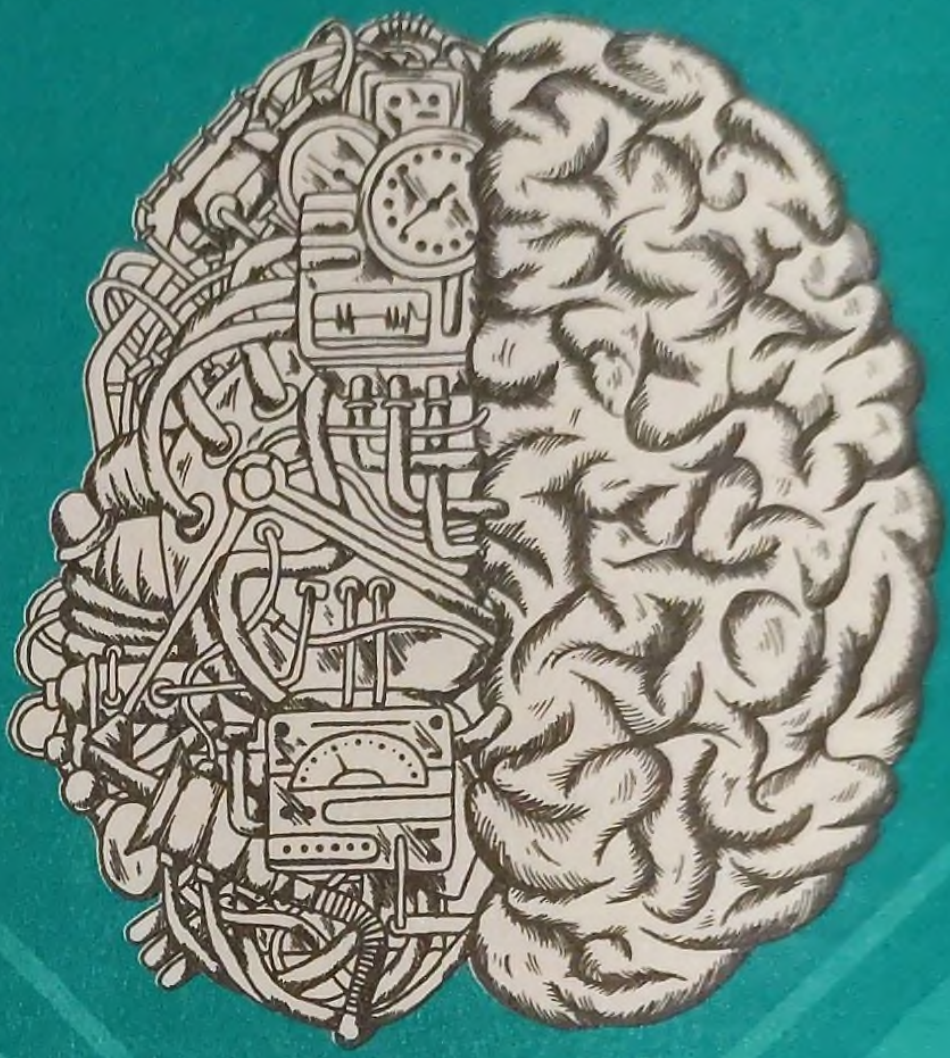
Güneş yüzlü çocuk, kadın, kaba adam... Ve önyargılara sahip mahalleli.

Yeni kiracılar var şimdi. Adam sakin, kadın konuşkan ve çocuk neşeli. Onun da yüzü gülünce parlıyor.

Ve mahalleli, çoktan unuttular isimsiz kiracıları.

Bana gelince, ben de yazdım bütün bu olanları.

En azından başka şehirlerde başka mahallerde komşuluk, önyargılara ve apartman aralarına sıkışıp kalmasın diye yazdım. Vicdanım için...

KAYIP MEFHUMLAR TAMİRCİSİ

Öğleden sonra sedire uzanmış, yatağından çıkmamıştı. Kapı aralığından, taziyeye gelenlerin sesini duymuştu. Gün, geceye döndüğünde, sokaklarda lambaların cılız ışıkları kalıp, bütün mahalleli uykuya daldığında, yatağından çıktı. Babasının vefatının üzerinden 3 gün geçtiğini varsayarsak, artık ziyaretler bitmiş, herkes gündelik işlerine dönmüştü. O da yetimliği ile baş başa kalmıştı.

Duvarlar, üstüne üstüne gelmeye başlayınca, kendini sokağa attı. Gecenin bu yarısı, bomboş sokaklarda ne arardı ki insan? Kaçıp gitmek mi istiyordu, ölüm kokusunun sindiği evden? Sanki şu peşi sıra dizilmiş kaldırım taşları, bir cenaze alayıydı. Sanki bütün mahalle, kavrulmuş helva ve taziye kokuyordu. Sanki her köşe başından biri çıkacak, koca adama bak, nasıl da çöktü, diye acıyacaktı.

Sokağın karanlığa saplanan köşesinde bir dükkân gördü. Gecenin bu yarısı açık olduğuna göre herhalde nöbetçi eczane diye geçirdi içinden. Ama artık o, ilaç kokusu almak istemiyordu. Eskiden ilaç kokusu umuttu, belki iyileşir, her şey eskisine döner duygusuydu. Oysa şimdi ilaç kokusu, yenilmişlikti. Kaybetmişlik ve bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmayacak duygusuydu. Koşarak kaçmak istedi; fakat dizlerinin bağı çözüldü ve çöküp sokak ortasına, ağlamaya başladı. Kaç yaşına gelirsen gel, koca adam olup baba da olsan; baban vefat ettiğinde, kalbi buruk bir yetim oluyordun. Kökleri sökülmüş bir ağaç, kanadı kırılmış bir kuş oluyordun.

Dükkânın kapısı gıcırtıyla açıldı. İçeriden, temiz yüzlü bir ihtiyar çıktı. Koluna girdi, dükkana götürdü ve yeşil derisi dökülmüş koltuğa oturttu. Bir bardak su verip sakinleşmesini bekledi. Nefes alışverişleri normale döndüğünde, titrek sesi ile teşekkür etti. "Daha iyi misin, oğlum?" diye sordu ihtiyar.

"Öyle içten, öyle derin, oğlum deme bana." diye inledi.

Böyle zamanlarda insanın boğazına, nereden çıktığı bilinmez bir örümcek gelir. Boğazı kaplayan yumru şeklinde ağ örer. Kelimeler, o ağa takılır. Yutkunamaz ve konuşamaz, insan. Bunun üzerine kalbiniz, kelimeleri gözlere gönderir. Gözler, bu ağır kelimeleri taşıyamaz ve kelimeler, gözyaşı olup dökülmeye başlar.

Nitekim öyle oldu. Bütün kelimeler, gözlerinden damla damla aktı. Neyse ki dükkan sahibi, bilge bir ihtiyardı ve bütün hikâyeyi, gözyaşlarından tek tek okudu. Herkes okuma yazma bilir; fakat pek azı bu tür harfsiz kelimeleri okuyabilir. İhtiyar, mesleği gereği bu konuda çok iyiydi. O, içi boşaltılmış kelimelerin hüküm sürdüğü bir çağda, kayıp mefhumlar tamircisiydi.

Bazı insanların, bozulan kelimeleri tamir etmesi ve kelimelerin asıl manalarını insanlara hatırlatması gerekirdi.

İhtiyar, derin bir nefes aldı. Kelimeleri, su damlaları gibi duru ve tek tek çıkıyordu ağzından.

"İnsanlar uykudadır, ölünce uyanırlar. Ruh, beden evinde misafirdir. Beden yıkılsa dahi o ruh, kendine yeni bir mesken edinir. Hangi tohum yere ekildi de bitmedi! Ne diye, insan tohumunda şüpheye düşüyorsun! Hangi kova, kuyuya salındı da dolu çıkmadı? Ölüm bir son değildir. Aksine bir başlangıçtır. Hem kimisi toprağın üstünde ölü bir hayat sürerken, kimileri de toprağın altında hayattadırlar."

İhtiyar konuştukça, içinde yanan ateş azalıyor, genzindeki yumru çözülüyordu.

Öyle ya, ölümü, karanlık ve korkunç göstermişlerdi. Ölüme ayrılık demişlerdi. Oysa inananlar için ölüm, bir firkat değil, vuslattı.

Açık pencereden içeri giren ezan sesi, onu daldığı rüyadan uyandırdı. Yanakları gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Yatağından doğruldu. İçini, tatlı bir esenlik kaplamıştı. Duvarda, eskimez harflerle babasının nakşettiği beyite gözü takıldı.

Ömr-i bekâ diler isen ihsân yolun gözet

Çün kalır âdemîlik ü âdem gelir gider

*Şeyhî

(Şayet ölümsüzlük yolunu istersen iyilik yolunu tut. Çünkü insan, gelir-gider de insanlık kalıcıdır.)

REÇEL KÖPÜĞÜ

Bugün çok ağladım.

Annem de ağlamıştı yıllar önce. Öyle ansızın ve öyle içten ağlamıştı ki herkes şaşırıp kalmıştı. Çöküp kaldığı sedir örtüsündeki çiçekler bile hayretle gözlerini anneme dikmişti.

İki sokak ötede oturan bir kadın ölmüş, annem o kadını tanımasa bile ağlamıştı.

"Kadının biri öldü diye neden o kadar ağladı ki?" diye sordum ablama. Gerçi ben de uçurtmam tellere takıldığı zaman, onu kurtaran emekli öğretmenin vefat ettiğini öğrenince ağlamıştım. Hatta o gün uçurtmam bile kederlenmiş, kendini yerden yere atmıştı.

"Yoksa bu kadın, süt taşırmadan pişirmenin gizli tarifini mi bulmuş?" diye merakla sormuştum ablama. Annemin canı

en çok süt taşınca sıkılır, diğer her şeye bir çözüm bulurdu. Bayatlayan ekmekten köfte, ekşiyen yoğurttan lor, yumuşamış domatesten salça, hatta ona topladığımız papatyalardan bile çay yapardı. Bir tek, taşan sütten bir şey yapamaz, son pişmanlık bile fayda verir ama taşmış süt fayda vermezdi.

Ablam kafasını şiddetle sallamış ve işin aslını anlatmıştı. O sadece bir kadın değilmiş. O bir anneymiş. Anne demek yuva demekmiş. Kışın sıcacık çorba, yazın buz gibi limonata demekmiş. Anneler, beslenme çantasındaki reçelli ekmek, mavi önlüğün üzerindeki beyaz yakalarmış. Böyle anlatmıştı ablam. Doğruydu. Bizim sınıftaki Kürşat'ın annesi yoktu, hiç önlüğünde yaka olmazdı o yüzden. Ve beslenmesini hep kantinden alırdı.

Gün akşama döndü.

Çelik sefer tasları ile dirilerin, yeşil Yasin cüzleri ile göçenlerin gönlü edildi. Tüm bunlar olurken arka bahçede reçel olmayı bekleyen sabırsız çilekleri unutmuştuk.

Yeşilce gülen çilekler, tüm yapraklarını sıyırıp atıvermişti. Koparmaya kıyamadığımız çilekler çoktan çürümüş, salyangozların akşam yemeği olmuştu. Avuç kadar yerde oradan oraya koştum, kendimi kaybetmişçesine. Sanki onlar benim bayram şekerimdi de bayram sabahına kalmadan erimiş, bitmişti. Sanki biri, benim pekiyilerle dolu karnemin üzerine simsiyah bir mürekkep dökmüştü.

Öyle çok ağladım ki.

Ablam kızmıştı. Ablalar, kızar. Bizi anlasalar bile kızar. Çünkü ablalar bilir. Küçük kardeşlerinin gözünün içine baktığını, güçlü olmaları gerektiğini bilir.

"Ömrünün sonuna kadar reçel yesen bile bu reçeller bitmez. Hem o zaman, çoktan yeni çilekler çıkar." demişti, haklıydı. Beyaz cilalı raflarımızdan reçeller hiç eksik olmazdı. Ama

onların reçel köpüğü yoktu. Hani reçel kazanı kaynarken kenarına yapışan köpükler. Hani kazanın kenarında güneş halesi gibi duran isli, gri kabarcıklar. Reçel fokur fokur kaynar, elinizde kaşık, sabırla o köpüklerin, kazanın kenarına istiflenmesini beklersiniz. Sonra onları yakalar sütle karıştırıp ya da dolapta dondurup afiyetle yersiniz. Neyse ki ablamlar, süt kazanında kaymak yakalardı. Tüm reçel kazanları benimdi. Ama şimdi ben ağlıyordum. Sanki dünyada reçel köpüğü bekleyen tüm çocuklar ağlıyordu.

Ağlamaktan etrafımı göremiyordum. Kimse susturamamıştı beni. Nihayetinde abim gelmiş "Biraz daha ağlamaya devam edersen vücudunda hiç su kalmayacak, kuruyup kalacaksın." demişti. İşe yaradı. Abiler bilir. Nasıl diyeceklerini bilmese bile, neyi diyeceklerini çok iyi bilir.

Buruşmuş ellerimle tuttuğum kavanoza bakıyorum. Artık, boyası dökülmüş rafta kalan tek reçel kavanozuna.

Bugün ağladım.

Öyle çok ağladım ki.

Raftaki son reçel kavanozunu aldığım için.

Yerine yenisini koyamadığım için.

BİR KİRAZ BİN NASİHAT

Öğle arasıydı. Her zamanki gibi bahçeden topladığım marullara, çeri domates ve çökeleği ilave ederek bulduğum çökelemburgeri yiyordum. Müdür yardımcısı gelmiş ve son ders, öğretmenler toplantısı olacağını haber vermişti. Bir kasaba lisesinde edebiyat öğretmeni olmanın en güzel yanlarından biri de son tramvayı kaçırma korkusu olmuyor. Yeteri kadar karbonhidrat ve proteini sağlayınca tabanvay hizmeti, 7/24 devam ediyor. Öğretmenler toplantısında gündem, öğrencileri motive edecek, ruh sağlığına iyi gelecek sosyal faaliyet kulüpleri kurmaktı.

Askerliğinde onbaşı olmuş ve bu vazifeyi, sanki her daim yapmaya niyet etmiş müdürümüz "3K harekâtı olacak."demişti. "Kulüp, kültür, kaynaşma" harekâtın adı, bütün öğretmenleri galeyana getirmişti. İlk gelen fikir, el sanatları

kulübüydü. Bu fikir, kızına çeyiz örmekte olan "Dantel bilmeden entel olunmaz." diyen, Oya Hanım'dan gelmişti. Ben de buna bir isim buluvermiştim dil çabukluğuyla. "Entel ruhlar, naif oyalar kulübü." İkinci kulüp fikri, elindeki havucunu daha yeni bitirmiş, beden hocası Camgöz Nuri'den gelmişti. Adamda ileri derece astigmat vardı ve durmadan havuç yerdi. Bir gezi kulübü kurmak istemişti. Adını oy birliği ile "göz görmez, gönül gezer" koyduk.

Derken sıra bize geldi.

"Eee Şerif Hocam, siz ne kulübü kuracaksınız?" demişti Müdür Bey. "Siz hangi cephede bu vatanın evlatlarını, internet illetinden uzaklaştıracaksınız." dercesine. Düşündüm. "Tabak kirletmeden yapılacak yemek tarifleri kulübü" deyiverecektim ki lafı ağzımdan aldı. "Benimki de soru mu canım. Kitap kulübü olur herhalde." dedi. "Peki onbaşım!" deyiverdim ben de. Şimdi siz orada olmadığınız için soru soruyormuş gibi yapıp aslında, "Bu reddedilemeyecek bir emirdir asker!" deyişini duymadığınız için cevabımı yersiz bulmuş olabilirsiniz.

Neyse, böylelikle haritada bulunamayacak kadar küçük bir kasabada bir kulüp yarışı başladı. Heyt be! "Okuyorum, öyleyse varım." deyip hiç üye bulamayıp, "Ümit ediyorum, öyleyse yarın." deyip üç üye ile iktifa etmek zorunda kalmıştım.

Neyse ki önemli olan kemmiyet değil, keyfiyetti. Hem kitap okumaya başladıktan sonra seninle konuşmaya başlardı ve bir kere seni lafa tuttu mu başka iş yapamaz, onu dinlerdin. Fakat bu insanlar, kapağını hiç kaldırıp "Konuş, seni dinliyorum. Anlat bana denizleri, çölleri dememişti ki." Kitaplar raflarda tozlanmış, insanların fikriyatını da ince bir toz tabakası kaplamıştı.

Kulübüm için hazırlıklara başladım. Şehirdeki kitap fuarı için bir liste hazırlamaya başladım. Temizlik kelimesinin hakkını ve müstehakkını veren Emin Hoca, şöyle bir bana, bir listeye bakmış, "Allaha şükür, kitap benim için bir ihtiyaç değil. Değilse nasıl para yetirirdim." demişti. Zaten zor topladığım umudum "Sağım solum sobe, saklanmayan ebe." denmiş gibi sağa sola kaçışmış ve bir yerlere saklanmıştı. Emin Hoca'ya cevap vermeden listeyi çantama attım.

Hızlı adımlarla koridoru arşınladım. Belki umudum buralarda bir yerlerdedir diye sağa sola bakındım. Okul bahçesinde kavak ağacının gölgesinde ağlamakta olan çocuğu görünce durdum. Arkadaşları, onu sakinleştirmeye çalışıyor, o ise perde perde yükselen sesiyle durmadan ağlıyordu. Yanına yaklaştım, iki üç hoş kelam etsem de bir türlü sakinleşmedi.

Neden sonra, bir gün müdür odasına kiraz sepetiyle girdiği aklıma geldi. "Söyle bakalım. Sizin kiraz ağacınız var mı?" Başını belli belirsiz salladı.

"Peki biz bizeyiz. Hadi itiraf et, hiç kirazdan küpe yaptın mı?" Bu esnada üç arkadaşı yan yana dizilmiş. "Valla yaptık hocam." dediler. O an onları görseydiniz, cenaze namazından sonra 'Hakkınızı helal ediyor musunuz?' sorusuna cevap veren cemaate benzetirdiniz. Fakat ne yazık ki orada yoktunuz. "Oğlum size sormadım. Boş yere çok yemin etmeyin hem." Sonra yavaş yavaş sakinleşen çocuğa döndüm. "Sadede gelelim kiraz efendi." deyince bizim saf tutmuş haylazları bir kıkırdama aldı. "Bak evladım..."

"İnsanı bir acı sarar da insan zanneder ki, o acı sadece onda var. Ve sanır ki o acıdan ne birinin haberi var, ne de birinde devası var. Fakat derdi verenin elbet bir bildiği var. Her derdin elbet bir çaresi var." der demez; üç kişilik cemaat koştu. "Valla doğru söylediniz hocam." "Oğlum, siz neden her

dediğime katılıyorsunuz?" dedim. Hiç duraksamadan cevap verdi biri: "Hocam ne yapalım, içimizi okuyorsunuz." Hazır yerini bulmuşken konduruverdim lafı: "Eee çok kitap okuyan, bir zaman sonra insanları okur." Derken, bizim kavak ağacının altındaki bu olay, bire bin katılarak küçük kasabamızda dalga dalga yayıldı.

Kitap okumanın dimağı kuvvetlendirdiği, kederi hafifletiği, naneye limon kadar, insana kitap gerektiği konuşuldu. En nihayetinde bir musibet, bin nasihati; bir çekirdek, bir kirazı yeşertti. Kütüphanedeki küf kokusu, yerini kiraz kokusuna bıraktı. Oya Hoca raflara dantel ördü. Nuri Hoca kitapları düzeltmeye yardım etti.

Emin Hoca da uğradı kütüphaneye, kitap okumasa da birkaç rafın tozunu aldı. Müdür, kitapları onar onar dizmemi istedi.

Bir salkım kiraz, bir kitabın sayfa hışırtıları, haritada bile gözükmeyen bir kasabada yaşayan onlarca insanın hayatını değiştirdi.

KEDİPERVER CEMİYETİ

Çınar ağaçlarının altında miskin miskin oturan kedileri görünce neşeleniyorum. Gam ve kederi unutturan şeylerin olması ne güzel şey Rabbim!

Sağdan sola nizam ve intizam içerisinde dizilmişler. Emekli tapu memurunun kedisi Can olmasa, bu cemiyet bu kadar intizamlı olmazdı. Pek sıcak fakat bir o kadar ketumdu. Bu kedi bir şekilde ilgimi celbetmiştir. Yanında Filinta, bir gazete yaprağına pür dikkat bakmakta. Bu zarif ve akıllı kedi, pek aziz bir dostumdur. Cafer Bey ile aynı baroya kayıtlı emekli bir avukatın kedisi olduğundan birtakım hukuki davalar konusunda ona danışırım. Onun yanındaki ufak tefek kedicik Bayındır, Avrupa'ya seyahat eden bir tüccarın kedisi. Cemiyetin, beyin takımındandır. Kendinden beklenmeyen bir asabiyete ve fevkalade işleyen bir mantığa haizdir.

İyice baktığımda Çuha'yı göremiyorum. Çuha, buralarda imalathanesi bulunan bir ustasının kedisi. Ecnebi lisanlarının pek çoğuna haizdir. "Bilmek ister isen cihanı, öğren ecnebi lisanı." lafını, kendine düstur edinmiş, Eyüp sokaklarında ecnebilerin peşine takılarak İngilizce, Almanca ve Fransızca öğrenmiştir. Cemiyetimiz daha pek çok mücehhez ve nadide kedilere sahip olmakla beraber, şimdilik bu kadarını tanımanızın yeterli olduğunu düşünüyorum. Zira ilk defa insanların okuduğu bir dergiye yazıyorum ve dikkat sürenizin pek de muteber olmadığını biliyorum.

"Azizim, hoş geldin!" diye gürlüyor Can. Gülümsüyorum. "Geçen sefer dondurmacıyı hırpaladığımız için bir tanıyan çıkarsa diye burada toplandık." diyor. Olsun, diyorum "Dostlar ile beraber olmak iğne deliğinde bile olsa, geniş bir meydan gibidir. Pati yarası için deva vardır fakat lisan yarası için deva yoktur."

"O zaman hemen başlayalım." diyor, Bayındır. Ve bir çırpıda anlatmaya başlıyor: "Bizim tüccar, yeni bir yalı aldı."

"Eee..." diyor Can, merakla. Bayındır, keskin bir bakış atıp devam ediyor anlatmaya:

"Yalının önüne, komşu yalının tekneleri demirliyor. Sahibi eskiden tekne değil tayyare kullanırdı. Buraya dahi hep biz teknemizi bırakırdık diye, münakaşa açıyorlar. Bu yer dahi, bizim hakkımız mıdır değil midir?"

Can, dişlerinin arasından hırlıyor "Bu, alelen gasptır. Şiddetli cezaya müstelzimdir." diyor. Filinta "Pekâlâ, hepimiz bunu biliyoruz. Önemli olan, komşuluk hakkına mutabık davranmak." diyor. Bana bir bakış atıyor.

"Bir şeye malik olan kimse, ol şeyin zaruriyyatından olan şeye dahi, malik olur." diye cevaplıyorum.

"Bir şeye sahip olan, onun ayrılmazlarına da sahip olur." diye kırık dökük bir Türkçe ile izah ediyor Çuha.

Hemen arkamda dikeliveren, bu kediyi görünce "Herkes anladı dediğimi, neden tercüme ettin ki?" diye sual ediyorum.

"Siz için değil yahu! Okuyucular için tercüme ettim." diyor, Akıllı kedicik.

"Mesele hallolduysa, ne var ne çok anlatın diyor." Çuha.

"Az sonra, Ortabatı'dan bir turist kafilesi gelecek, acelem var." diyor. "Ortadoğu'yu hep işitirdik Orta Avrupa dahi var mıymış?" diye soruyor, Filinta.

"Neden olmasın ki" diye kuyruk oynatıyor, Çuha. "Ortadoğu denilir ise pekala Ortabatı da denilebilir."

Hak verip muhabbetimize devam ediyoruz.

Herkes ev ahalisinden bahis açıyor. At meydanının tanınmaz halde oluşundan, helal gıdanın mumla arandığından, yeni basılan kitapların hacimce büyüyüp anlamca küçüldüğünden dem vuruyorlar. Bir ara münakaşa suali ortaya çıkıyor. Şehrin değişen silüeti mi insanları değiştirdi, yoksa değişen insanlar mı şehri değiştirdi?

"Burjuvazinin değişen sureti ve çıkarları, diğer halk sınıfını elbette etkiledi." diyor tanımadığımız bir ses.

"Af buyurun münakaşanıza izinsiz dâhil oldum. Bendeniz Cingöz. Şehr-i İstanbul'da yeniyim. Memleketim Iğdır'dır." diyor. Kısa bir tanışma faslının ardından bu zeki ve sorgulayıcı kedi, cemiyetimize dahil oluyor.

Cafer Bey, "Pamuk neredesin?" diye seslenince "Af buyurunuz." deyip müsaademi alıyorum.

Rabbim, ne güzel şey, seni anlayan dostlarının olması? Şu içi boşaltılmış mefhumlarla hayat süren, gününü gün eden, durmaktan düşünmekten aciz onca mahlûkun arasında yaratılış gayesini bilen, soran ve arayan dostlarının olması, ne güzel.

Cafer Bey, başımı okşuyor. "Ne oldu Pamuk, yoksa avluya süt mü bırakmışlar?"

"Ah şu insanoğlu!"

"Miyavvv." diyorum Cafer Bey'e

"Miyav..."

BİR TABAK TEKNOLOJİ

Titizlik hastası komşusu, üçüncü tişörte ikinci mandalı asarken gözünü açtı.

Necla Hanım, iki ay önce kapısını çaldığında "Alışkanlıklarımı değiştirmek istemiyorum ama senden de yararlanmak istiyorum." demişti.

Teknoloji, her sabah 06.42'de çamaşır serme alışkanlığı olan bir insana nasıl yardımcı olabileceğini düşündü. Bir gün sonra elinde güneşe, ışığa, soğuğa dayanıklı antibakteriyel çamaşır ipi ve kir tespit etme özeliği bulunan, güneşle şarj olan mandallarla kapısını çaldı. Necla Hanım o kadar mutlu olmuştu ki Teknoloji'ye, nanoteknolojik kumaşlarla üretilip leke tutmayan takım elbisesini yıkamayı bile teklif

etti. Teknoloji, bu teklifi geri çevirmekle beraber bir tabak patlıcan yemeğinin onu daha mutlu edeceğini söyledi.

Kalorimetre ve adımsayar özelliği bulunan akıllı ayakkabılarıyla Manav Halil'in önünden geçti. Manav Halil o esnada, bir yıl önce istediği az masraflı, çevreye duyarlı, insan tabiatına uygun, %100 doğal çalı süpürgeyle mavi muşambanın altına birikmiş kuru meyve yapraklarını süpürüyordu.

Karşıdan karşıya geçerken yolun tam ortasında, onca kalabalığın ve gürültünün ortasında bir kıpırtı hissetti içinde. Belki bilim insanları, T hücrelerinin kanser hücrelerini bulmasına ve onları imha etmesine yardımcı bir tedavi üzerine çalışıyorlardı. Belki de bir mucit, küçük çocuklarla etkileşimi halinde, anında sistemini kapatan bir telefon için patent almaya çalışıyordu.

Kim bilir belki de üniversite sınavına çalışması gerektiği halde çalışmayıp bilgisayar oyunu oynayan bir çocuğa annesi internetin, bilgisayarın ve teknolojinin ne kadar gereksiz olduğunu söylüyordu. Umarım evleri yalıtımlıdır, diye düşünmeden edemedi Teknoloji. Zira insanların onun hakkındaki bu tarz cümleleri onu rahatsız ediyordu.

Eğitim kampüsüne ulaşmıştı, sonunda Teknoloji. Bunları düşünmeyi bir kenara bırakıp az sonra vereceği konferansı düşündü. Ne eksik ne fazla, ne hissediyorsa onu söyleyecekti; çünkü bazen planlar işe yaramazdı, içinden geldiği gibi konuşmalıydı. Konferans salonundaki kalabalık, kalp atışlarını hızlandırıp, kan basıncını artırsa da derin bir nefes aldı.

Sevgili Gençler! (Gençlerin hepsi ona hayran hayran bakıyordu.) Saygıdeğer Büyüklerim! (Tam o esnada orta sırada

oturan bir bey, elindeki salatalığı fırlatacaktı ki daha erken olduğunu düşünüp vazgeçti.)

Görüyorum ki kiminiz sevgiyle (Elini muhtemelen bir kazada kaybeden ve protez eliyle sarı saçlı oyuncak bebeğini tutan, 6 yaşlarındaki kız çocuğuna baktı.) kiminiz öfkeyle (Birkaç ebeveynde kıpırdanma oldu.) kiminizse hayranlıkla bana bakıyorsunuz. Merak ediyorsunuz. "Teknoloji, insanlığa yararlı mı? Yoksa zararlı mı?" İşte karşınızdayım.

Gerçek şu ki cevabı çok basit, üniversite araştırmalarına, laboratuvar verilerine gerek yok. Çocukluğumla alakalı bir hatıra, zannımca aradığınız cevap olabilir.

Küçük bir çocukken, macera kitapları okuyup, dedeme çayına attığı limonun bir indikatör olduğunu söylerken aslında ne kadar da yalnız olduğumu fark etmiştim.

Mor lahanayı, pH değeri farklı sıvılarla temas ettirip, farklı renkler elde edebileceğim tek bir arkadaşım bile yoktu. Akranlarım mahallede su savaşı yapıp, sapanla kuş avlarken onlara, Dünya'nın dörtte üçü sularla kaplı olmasına rağmen yalnız yüzde üçünün kullanma suyu olduğunu, kuş öldürmenin doğru olmadığını söylediğim için elbette ki yalnızdım.

Dedem, durumu fark etmiş olacaktı ki krizi fırsata çevirmekle alakalı bir konuşma yaptı. Ben de çevreye zarar vermeden oynayabilecekleri tetris adını verdiğim oyuncağı icat ettim. Üretimi kolay, maliyeti düşük derken namım 5 sokak öteye hatta kıtaya bile ulaşmıştı. Tetris müsabakaları, akşam ezanına kadar devam ediyor, marketten alınan piller en gizli köşelere istifleniyordu. Bütün mahalle bana gelip birkaç

taktik istiyordu. Ne var ki saadet günlerim karne zamanının gelmesi ile sona erdi. Başıma atılan ilk tetris ve karne bunun habercisiydi.

Çocuklar tetris oynamaktan ödevlerini yapmamış, derslerine çalışmamıştı. Saça ilk düşen ak gibi karneye ilk düşen zayıfla anneler şoka uğramış, soluğu benim yanımda almışlardı. Arkadaşlarım bile benden yüz çevirmiş, bütün her şey benim yüzümden olmuştu.

Akşam ezanı okunmaktayken, ağladığımı belli etmemek için sessizce eve süzüldüm. Anneannem mutfakta, meşhur fesleğenli patlıcan yemeği yapıyordu. "Teknoloji, bir dal fesleğen al gel yanıma yavrum."

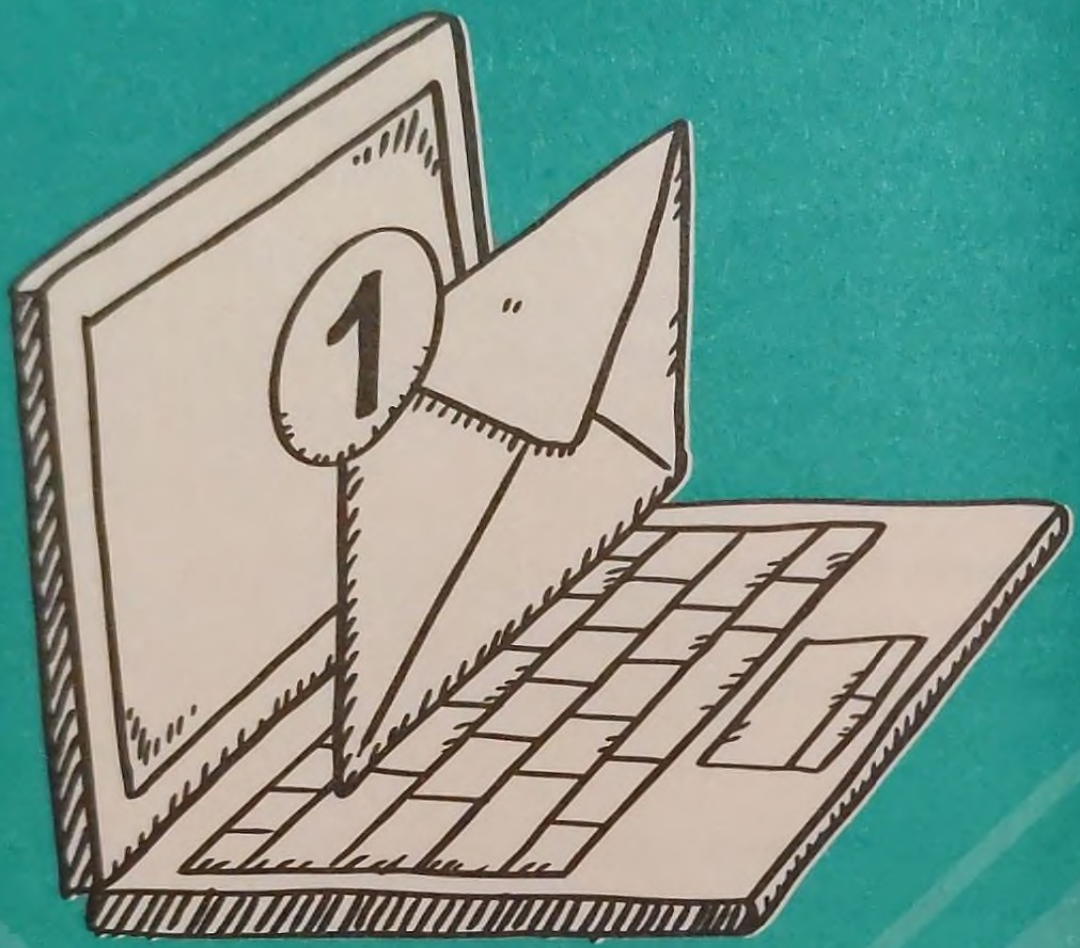
Dedem cemaatle namaza gitmişti, anneannemi bir şekilde atlatıp yatağıma gidersem kimse anlamazdı. Fesleğeni anneanneme uzattım. "Evladım bilir misin, eskiler ne derler. Patlıcanı kim güzel niyetle yerse şifa olur. Kim zarar verecek deyip, yerse o zaman hasta olur. Amma doğru amma yanlış." dedi.

Kısa bir duraksamadan sonra devam etti. "Yavrum Teknoloji, sen de patlıcan gibisin. Kim, sana güzel bir niyetle yaklaşırsa o zaman şifa olursun, kim kötü niyetle yaklaşırsa zarar olursun." Fesleğeni elimden alıp, kapağını usulca açtığı tencereye bıraktı.

Sevgili Gençler, Saygı Değer Büyüklerim... (Herkes bütün dikkati ile onu dinliyordu.) Teknoloji bir fikir değil, fikri elde etme yoludur. Teknolojiyi tamamen yermek, tuzdan arındırılmış deniz suyu ile yeşeren bahçeleri görmezden gelmek, onu gözü kapalı övmekle Hiroşima'yı unutmak demektir.

Neticede Sevgili Konuklar!

Gereken miktarda, iyi niyetle yaklaşıldığı zaman hiçbir patlıcan ve hiçbir teknoloji, insanın verdiği zarar kadar kimseye zarar veremez.

1

ELMALI TURTA VE BERCESTE KULÜBÜ

Kucağında baktıkça daha da yabancılaşan bir mektupla, dedesinin yadigarı koltuğa yerleşmişti. Saygıdeğer bir beyefendiyi andıran paslı posta kutusundan bu sabah almıştı ve tüm öğleden sonra öylece bakmıştı. Bir albümde yanında gördüğü, omzuna el atan ve gülümseyen o genci hatırlamaya çalışırmış gibi baktı. O hatırlamamaya, fotoğraftaki adam gülümsemeye, mektup da kucağında durmaya devam ediyordu. Mektubu açtığında içindeki kelimeler, etrafa saçılıverecekmiş gibi korkuyla yavaş yavaş sıralanmaya başladı.

Bahçedeki badem ağacı, usulca pencereyi tıkladı. "Gel." dedi. "Sana o mektubu okuyayım, fotoğraftakinin kim olduğunu fısıldayayım." Hiç düşünmeden kabul etti. Ağaç, onu kollarına aldı ve gölgesine bıraktı. Beş genç, onun geldiğinden habersiz, ağacın altında oturmuş sohbet ediyorlardı.

En ortalarındaki, cevvalce divan edebiyatından kasideler, bercesteler okuyor, manalar veriyordu. Yanındaki, sessizce defterine bir şeyler yazıyor, tebessümle anlatılanları dinliyordu.

Diğerlerinin yüzü, dışarıya dönüktü. "Ne yazıyorsun Nedim?" diye sordu, sırtı dönük olanlardan biri. "Bâkî'ye hiciv yazıyorum." diye sakince cevap verdi. En ortada oturan genç hemen atıldı "Ne istersin ey Nedim'i! Şu Nâbî var idi, niye düşman belledin Bâkî'yi." öyle sitemli ve kafiyeli sormuştu ki, dinleyen biri, divan edebiyatından zaman ötesi sahne izlediğini zannederdi. Oysaki, lise son sınıfa giden beş genç toplanmış, kendince eğleniyor idi. Öylesine, kendilerini sohbete kaptırmışlardı. Kendi halinde, aralarına gelip oturan bu adamı fark etmemişlerdi. "Neyse bırakalım Nedim'i, yiyelim elmalı turtamızı, edelim hoş kelam." sırtı dönük Nâbî'den geldi cevap:

"Bâkî dedikçe bâkî kaldı sende bu hal,

Korkum olacak zihnine bir hal."

Cevap, hiç gecikmeden gelmişti:

"Nâbî bırak bu uğraşları, uzat elmalı turtayı." Hep bir ağızdan güldüler.

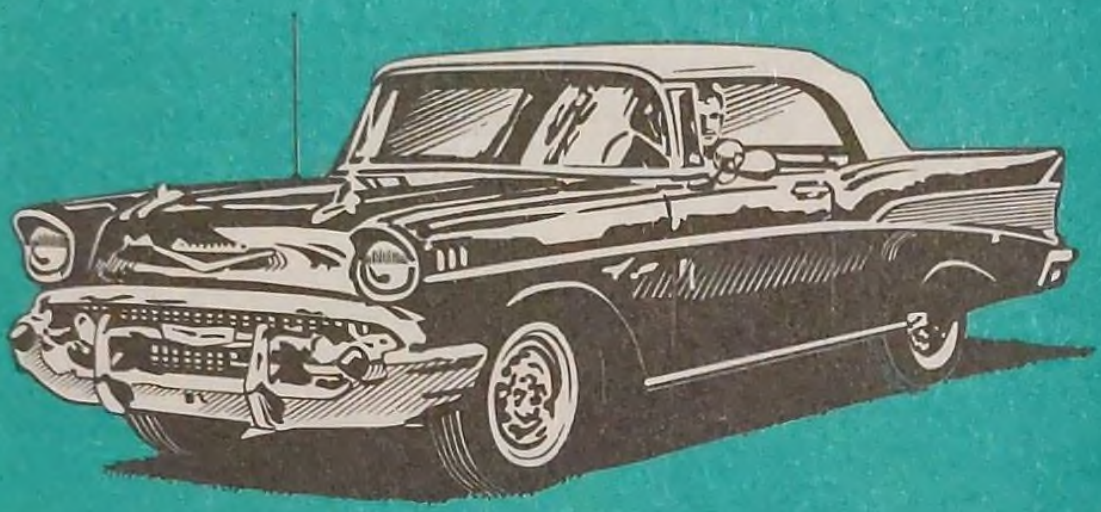
Tam bir lokma alacakları esnada "Durun!" dedi. Nedim, "Unuttunuz mu, 17 yaşımızdan 27 yaşımıza mektup yazacaktık." ve cevap vermelerine fırsat vermeden ellerine bir kağıt tutuşturdu. "Yaz ey genç kardeş, bu nazik bir davet, gençliğin elbet bir gün bitecek, mektubunu Nedim'e emanet et." Hepsi, uzatılan kağıtları aldı. İçlerinden biri "Doğru der Nedim, gençlik sanki bâkî mi?" dedi. Bir müddet mektup yazmakla meşgul oldular. İzleyenlerse, gençleri tanıyormuşçasına aralarında sakince oturdu. Mektup bitmeden turtaya kimse el sürmedi.

Yazmaları saatler sürmüş gibiydi; halbuki birkaç dakikayı da geçmemişti. Sonra mektupları özenle katladılar. En sona Bâkî kaldı. Bâkî de mektubunu bitirince, hepsi o âna kadar varlığını fark etmedikleri, gelip yanlarına oturan o adama baktılar. Belki de o, onları fark etmemişti. "Bu senin" dedi içlerinden biri. Yüzünü seçemedi. O ise korkuyla irkildi. Badem ağacı, köklerini toplayıp pencerenin dışına koştu. Dedesinin rahat koltuğu, hasta yatağına; paslı posta kutusu, beyaz saçlı doktora dönüştü.

Gençler, onun başında bir 10 yıl büyümüştü. "Sizi anlıyorum. Fakat dediğim gibi hastalığın son mertebesinde, kendini bile hatırlayamıyor çoğu zaman. Sizi hatırlamasına imkan yok." Gençler birbirlerine umutsuzca baktılar. O ise bir yandan nerede gördüğünü bile bilmediği o fotoğrafta, omzuna dolanan o elin kimin olduğunu düşünüyor. Bir yandan da az önce duyduğu, kimin dediğini bilmediği o dizeleri düşünüyordu. "Ne hastalık bâkî ne dert bâkî, sensiz olduk biz nâbî, unutman etti bizi nedamet ehli, hatırla bizi ey Bâkî."

Ve ağlamaya başladı. Sanki badem ağacı, onun gözyaşları ile büyüyecekmiş gibi. Fotoğraftaki genci tanıyacakmış gibi. O beş genç, mektuplarını şimdi burada, bu hastane odasında açıp okuyacak, birbirlerine sarılıp eski günleri yâd edecek, o da berceste ve elmalı turta ile dolacakmış. Doktor, bu hallerini görünce, gençlere kızdı. "Bakın şu an zaten fiziken zor bir durumda. Lütfen ruhen de yormayın. Lütfen dışarı çıkın."

Mecbur kabulleniyor gençler, bu hali görüp, bu sözleri işitince. Badem ağacının kenarındaki bu hastane odasını, bir tabak elmalı turta kokusu sarıyor. Gençler, yavaş adımlarla uzaklaşıyor. Bâkî ise dedesinin koltuğunda, başında paslı posta kutusunun verdiği sakinleştirici ile uykuya dalıyor. Başucunda açılmamış o mektup kalıyor. "Tanıyamam belki sizi, dedemin hastalığı bana da aksetti, bir badem ağacı gölgelesin odamı, hayat hikayem kaplasın bir kitap sayfasını..."

EVE NE ZAMAN GELECEKSİN?

"Eve ne zaman geleceksin kızım?"

"Ne zaman olur bilmiyorum anne, geldiğimde iyi vakit geçireceğiz."

Ah ne kadar uzun zaman oldu memleketin toprağına basmayalı, baba ocağında sert divanlarda yatıp, güneşin doğmasını kaçırmadan kalkıp, kalabalık sofralarda oturmayalı. Ama yaz gelsin, işler hafiflesin, faturalar ödensin, defterler kapansın, yapılacaklar listesi azalsın gideceğim.

Sağa sola bakıyorum ve karşıdan karşıya geçmek için yola atılıyorum. Saniyenin onda biri, ani bir fren sesi, yanan tekerleklerin keskin kokusu, camın kırılışı, kırmızı rengimin asfalt kaldırıma dağılışı... Ve bedenimin her parçasının acıyla kıvranışı...

Bir arefe günü, annem giydirmiş en güzel elbiselerimizi, elimizden tutmuş mezarlığa gidiyoruz. 'Önce ölüleri sonra dirileri bayramlarız' diyor ninem. Merakla bakıyorum etrafa, bu sessizlik beni hayrete düşürüyor. Benim boyumdan bile kısa, küçücük bir mezar görünce donup kalıyorum.

'Anne, sadece yaşlılar ölmez mi, çocuklar da mı ölür?' diyorum korkuyla. Annem, başını belli belirsiz sallıyor, ablam 'sus' diyor. Bense bez bebeğimi sıkıca, sımsıkı tutuyorum.

'Görmedim gerçekten, görmedim. Yola aniden çıkıverdi.' diyor sürücü koltuğundan çıkan, alnından kanlar akan birisi. Kalabalıktan biri telefona sarılarak bir çırpıda anlatıyor. 'Sürücü iyi durumda. 30'lu yaşlarda bir yayaya çarptı, yayanın bilinci yerinde değil, çok kan kaybediyor.'

Bir yaz günü şeftali ağacının altında tetris sırası bekliyorum. Annem, üçgen karpuzları getiriyor, beyaz çiçekli tepside. Bir tane alıyorum. Beklemekten sıkılıp yoldan geçen kırmızı, boyası dökülmüş pikabın arkasına tutunuyorum. Şoför ani bir fren yapıyor, küçük bedenim sert çakıllara fırlıyor. Bir çığlık sesi ve annemin koşuşu, abimin ağlayışı ve ablamın haykırışı 'Çok kan var anne!' Annem, beni sımsıkı tutuyor, mezarlıkta bez bebeğimi tutuşum geliyor aklıma.

Siren seslerinin sokağı dolduruşu ve kalabalığın yarılışı... 'Hanımefendi! Hanımefendi! Beni duyuyor musunuz?'

Ambulansın içi ve kalp atışlarının sesi. "Vücudu şoka girmiş." diyor birisi. "Hemen hastaneye yetiştirmeliyiz." diyor ötekisi.

Dersteyken çağırılıyorum. Beyaz loş koridorda veriyor müdür, anneannemin ölüm haberini. Öylece kalakalıyorum. Şefkatle nice laflar ediyor, birini duyuyorum sadece "Gençler ara sıra, yaşlılar sıra sıra." Soğuk zemine çöküyorum. Müdür tepkime şaşırıyor. "Şoka girdi yavrucak, bir su getirin." diye bağırıyor.

Beyaz uzun koridor ve bir sürü doktor. Hafif bir sarsıntı ve sedyenin tekerleklerinin gıcırtısı. 'Vah vah' diyor, acilde sıra bekleyen teyze, 'Pek de genç bir şeymiş.' Sedye hızlanıyor 'Hastayı kaybediyoruz.' diye bir ses duyuluyor. Ömrümün bütün renkli anıları, 'bir ana' toplanıyor.

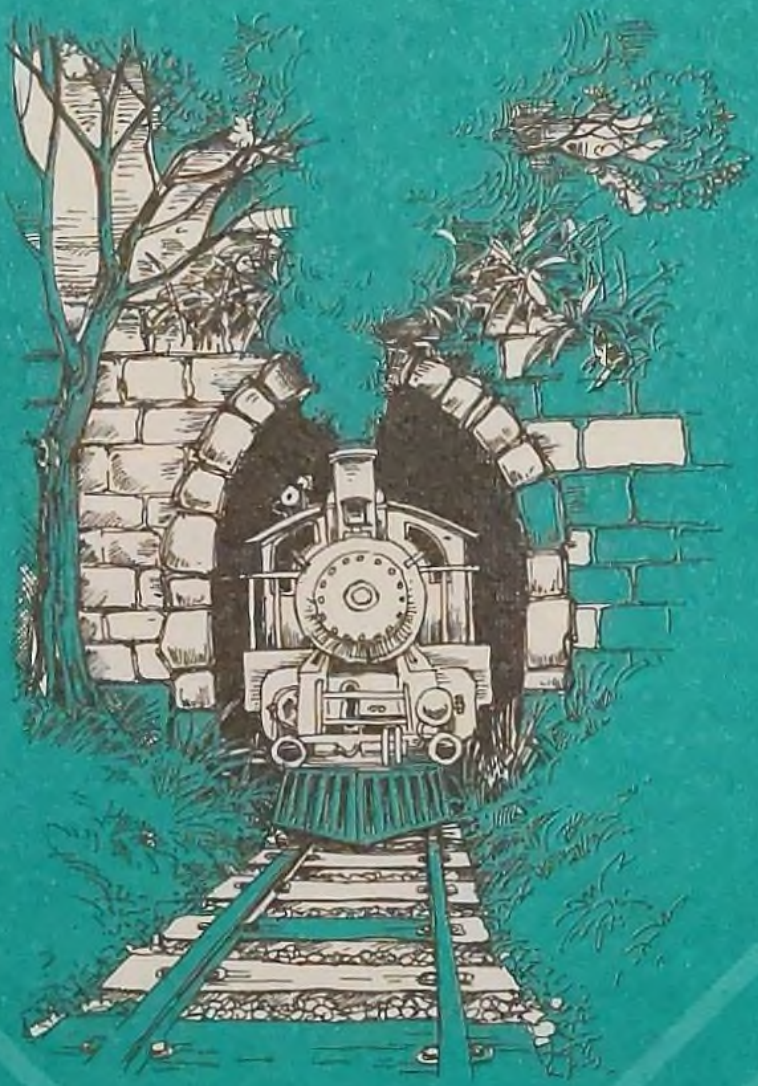
Bir bayram sabahı dedemlerdeyiz. Dayımlar, teyzemler sofranın başına toplanmış. Ne kadar da gençler. Anneannem bile var, o güzel böreğinden ve enfes baklavasından yapmış. Dedem, ölen dostu Hayri Amca'ya kızıyor. 'Mezarlıkta beğendiğim yere gömülmüş. Demiştim ona, burası benim mezarım olsun diye. Benden önce gidip aldı yerimi.' diyor.

Herkes bu tatlı serzenişe gülüyor. 'Ne iyi adamdı şu Hayri Amca.' diyor, teyzem üzüntüyle. Annem 'Ben iyi biri ölünce üzülmüyorum ki, neticede nerede daha mutlu, burada mı orada mı, bilemeyiz. Hem neresi bizim asıl evimizdir ki? Geçici bir zaman için bulunduğumuz burası mı? Yoksa sonsuz bir hayatın beklediği orası mı?' diyor.

'Aman siz de! Bayram bayram ölüm mü konuşacağız?' diyor dayım. Anneannem 'Bayramı seyranı mı var oğlum, her zaman gelebilir. Benim baklava yufkalarımdan bile ince, hayat ve ölüm arasındaki çizgi.' deyince herkes gülüyor ve sanki yanaklarından çıkan ateş böcekleri odayı aydınlatıyor.

"Eve ne zaman geleceksin yavrum?" diyor anneannem ve ekliyor: "Haklıymışım değil mi? Ne inceymiş hayatla ölüm arasındaki çizgi."

Vusul Dede, buğdayların olgunlaşıp başlarının eğildiği mevsimde bir asma dikmişti. "Hakikate îsâl, Hakk'a vusul için gayret edenler yesin" diye de niyet etmişti. Bu yüzden çok severdi ninesi, o asmayı. Vakti gelince toplar, salamura yapardı. "Hakikate îsâl, Hakk'a vasıl olacaklar için."

GURBETE GİTMİYORSUN!

Ve işte o gün, bütün torunlara tefrika olmaksızın firkat haberi ulaşmıştı. Bu firkat, bütün ailenin bir araya gelmesine vesile olmuştu. Salamuraların kapağı açıldı Îsâl Nine tarafından. Tek tek itinayla sarılıp pişirildi. Aynı itinayla kaplara yerleştirildi. Mütemadiyen tekrar etti annesi. "Yoldan, sokaktan, istasyondan bir şey alma. Karnın acıkırsa sarmalardan yersin."

Çoğu zaman neşe içinde olan Vuslat, bugün durgundu. Kolay değil, 17 yıl sonra ilk kez ayrılıyordu evinden. İlk kez tadıyordu ayrılığı ve ilk kez kokluyordu gurbete giden yolları...

"Doğrusu, gurbete gitmiyorsun." demişti ninesi.

Nasıl gurbete gitmiyordu? İşte elinde valizler ve tren bileti, gözleri yaşlı gidiyordu. Yıllar yılı büyüdüğü şehirden

ayrılacaktı. 1 yıl demişlerdi, maddi manevi tekâmülünü tamamlayabilmek için sadece 1 yıl. Yine de Vuslat alışık değildi, gurbete ve hasretliğe.

"Olsun." dedi. "Vasıl-ı hüda olabilmek için terk-i vatan elzemdir." diye teselli verdi kendi kendine. Son kez baktı kompartımanın camından annesine, ninesine...

Tren, rayların üzerinde yol almaya başlayınca, aheste aheste birkaç cümle okudu ninesinin dudaklarından:

"Gurbete gitmiyorsun!"

Bir yandan da dünyanın dört bir yanında tren peronlarında, hava limanlarında, otobüs terminallerinde vuslat ve firkatin bin bir türlüsü yaşanıyordu.

Ağır ağır indi vagondan. Valizini çeke çeke geçti perondan. İnsanlar, kediler, yollar gülümsedi Vuslat'ı görünce...

66 numaralı lale motifli evin önüne gelince durdu. Usulsüz vusul olmaz, deyip tazimle kapıyı çaldı. Kapı hafifçe açıldı, uzun bir koridora. Hoş geldiniz, dedi nahif bir ses. Adımlarını yavaş yavaş attı, emanetti sonuçta buralar... İçerisi ana baba günüydü.

Sarılanların, hüzün sesleri dolduruyordu koridorun iki tarafını. Vuslat'ı fark edenler, ağlamasını daha da artırdı. "Anamdan, babamdan, evimden, barkımdan nasıl ayrılacağım." diyorlardı. Bir karışıklık oldu herhalde, diye hükmetti Vuslat.

Esasında bu bir kenarda oturup ince bir tefekkür gerektiriyordu. O hengâmede bir dalgalanma oldu. Kalabalık içinden sıyrılarak geldi Firkat, tam karşısında durdu. Vuslat'ın gözlerine baktı uzun uzun. Vuslat donakaldı öylece. Ne kadar çok benziyorlardı birbirlerine. Hem hiç benzemiyorlardı hem de aynı gibiydiler. Nihayetinde herkes Vuslat'ı, Firkat sanmıştı. Bu Vuslat, Firkat sanılmıştı.

"Eğer bilselerdi bunun Firkat değil, Vuslat olduğunu, o zaman ağlamazlardı. Eğer bilselerdi asıl gurbetin, ilimden bilgiden uzakta kalmak olduğunu, o zaman anlarlardı." diye mırıldandı Îsâl Nine.

"Bir şey mi dedin Anne?"

"Yok çocuğum."

"Ha! Tamam. Şimdi fark ettim de anne Vuslat, Faruk Amca'nın torunu Firkat'e ne kadar da çok benziyor. Ayırt etmek zor. Hem Firkat de İstanbul'daymış, belki Vuslat'la karşılaşırlar."

Îsâl Nine, yüzünde tatlı bir gülümsemeyle:

"Belki" dedi.

UNUTULMAMIŞ ŞEYLER DÜKKANI

Bendeniz Lagari Çakıl Çelebi, Nostalji Mahallesi Mazi Sokak No: 27; nam-ı diğer Unutulmamış Şeyler Dükkanı'nda ikamet etmekteyim. Naftalin kokularının arasında, gündelik karmaşada bir kenara sinen ve bir gün hatırlanmayı bekleyen eşyaların adresindeyim. Çocukların akşam ezanına kadar sokakta bisiklet sürüp beş taş oynadıkları zamanlardan kalmayım. Aynı raftaki komşularım, topaçların aksine ben bu dükkanı seviyorum: Sabah açılan kepengin sesini, gün görmüş işlemeli bir aynadan yansıyan ışıkları, her saat başı öten guguklu saati...

Eyüp'te yontulan, bir zamanlar bir çocuğun en sevdiği rengarenk topaçlar, her vakit geçtiğinde ah eden, kim bilir kimin cebinde ömür sürmüş cep saatleri, kimi zaman mum

ışığında kimi zaman gaz lambasının aydınlığında, mürekkeple bir olup nice dertlere tercüman olmuş divitler, genç kızların nakış nakış keder ve sevinçlerini işlediği örtüler. Kısacası bir dükkan ki, varlığı geçmişe değer. Her geçen gün sayımız ve değerimiz artıyordu.

Günler sakin ve seyrinde giderken, öğleden sonra dükkana gelen bir balyoz, bu tatlı hayatımızı birden değiştiriverdi. Dükkan sahibi, pek arif bir zattı. Elinde bir balyozla dükkana geldiğinde bu nahif dükkandaki her şey "Elbette vardır bir sebebi." demişler; fakat garipsemekten de kendilerini alamamışlardı. Cuma salası başladığında dükkan sahibi işlerini bırakıp namaza gitmek için kepenkleri indirdiğinde hemen balyozun etrafına toplandık. İlk soruyu soran topaçlardı. "Ne garip! Daha önce buraya hiç senin gibi yıkıcı biri gelmemişti. Oysaki hiç de yaşlı durmuyorsun. Artık insanlar, balyoz kullanmayı bırakmadı mı?" diye hayretle sordu.

Balyoz, derin bir kedere sahip halde, söylenenler karşısında sükût etti. Cep saati, söylediklerinin iyice anlaşılmasını istercesine ağır ağır başladı söze. "Hayır, insanlar onu kullanmayı bırakmadılar. Onu, asıl maksadı ile kullanmayı bıraktılar. Yolu kapayan taşları kırmak yerine, hak olanı yıkmaya çalıştılar. Ne var ki hakikat, ne bir ateşle yanar yok olur ne de bir balyozla yıkılır, yerle bir olur."

Söylediklerinin ağırlığından, hepimiz başımızı eğip anlamaya çalıştık. Fakat balyoz, söylenenleri tasdiklercesine ve bu acıya şahit olmuşçasına -ki nitekim öyleydi- cep saatine bakıyordu. Derdi ile dertlenecekleri bulanlara mahsus salimlikle anlatmaya başladı balyoz:

"Daha gün doğmamıştı. Gecenin karanlığında zulmün ayak sesleri uyandırdı beni. Ve bir el saldırırcasına uzandı bana.

Uyku mahmurluğu ile ne olduğunu anlayamadım ilk başta. Tekbir sesleri göğe doğru yükseliyordu. "Sabahı bekleyemediniz mi?" diyen yüksek sada beni uyandırmaya çalışıyordu. Kesif bir biber gazı, genzimi yaktı ve ilk darbe, cama vuruldu. Camın ardında genç biri, mensubu olduğu davanın büyüklüğünden ve hak olduğundan emin insanlara mahsus bir korkusuzlukla ve metanetle bana bakıyordu. O an, nerede olduğumu anladım. Çünkü başka hiçbir kapı böyle gecenin bir yarısı, ansızın vurulamazdı. Kapıyı selam ve kelam ile açtırmak için edeple konuşmak varken, uzay cağında balyozla kapı kırmak neydi Allah Allah?

"Cama ne kadar vururlarsa vursunlar, canana yar olan o canları ortadan kaldırabilirler miydi ki? Fakat bu zulme ortak olmak beni kahrediyordu. Ben, taş kesildim de yaptığımdan utandım da beni tutan, tutturan, zulme ortak olan eller, insanlığı korumak için duaya kalkan elleri kırmaya, yıkmaya..." Cümlelerini tamamlayamadan ağlamaya başladı. Ne anlattığını anlamıştık. Biz Unutulmamış Şeyler Dükkanı'nda, birkaç eşya yapılan bu zulmü nerde olsa tanırdık. Eyüp Sultan semtinden gelen kırık bir mezar taşı, yapılan zulümleri anlatmıştı bize.

Kadifeden lale işlemeli mendil, balyozun gözyaşlarını sildi ve o kadife sesi ile "Sen değildin taş kesilen, seni tutan eldi. Gecenin bir yarısı teheccüd zamanında seni tutmayı azmettirenlerdi." O esnada bir pehlivan madalyonu, cevval sesi ile kükredi.

"Bir şeyler yapmalı. Artık zulme dur demeli."

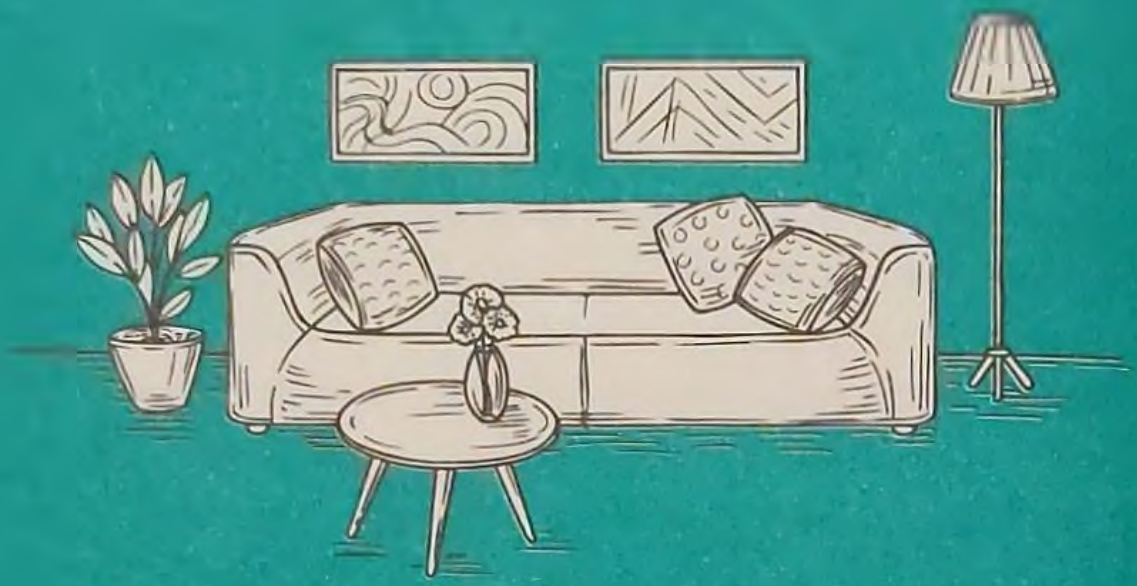
Bu çağrı, hakka davet eden ses, dalga dalga karanlıkta yayıldı, karanlığı yardı. Unutulmamış şeyler dükkanı; unutulan, unutturulmaya çalışılan değerler için ayağa

kalkıyordu. O âna kadar sessizce, olan biteni seyreden deve yuları sakin; fakat emin sesi ile "Durunuz! Zulüm ile âbâd olunmaz. Olunmaya çalışılırsa da sonu berbat olur." dedi.

"Siz bilmez misiniz ki Kâbe-i Muazzama'yı yıkmaya gelen Ebrehe'ye, Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) dedesi Abdulmuttalib 'Ben, develerin sahibiyim, Kabe'nin sahibi Hazreti Allah'tır.' demişti ve Kâbe-i Muazzama'yı, asıl ruhsat sahibine emanet etmişti. Peşi sıra, ebabil kuşları onları perişan etmişti. Peki siz bir hışımla ayağa mı kalkacaksınız, yoksa orayı, oranın asıl ruhsat sahibine mi havale edeceksiniz?" Herkes sükûta ermişti; gözlerinden inci taneleri dökenler de bir imanî gayretle ayağa kalkanlar da.

Kapının açılma sesiyle kendimize geldik. Hemen yerimize geçtik. Cuma namazından çıkan dükkan sahibi, balyozu eline aldı. Islak olduğunu fark edince, lale işlemeli kadife mendile uzandı silmek için, o da ıslaktı. Yüzünde belli belirsiz bir tebessümle masasına yöneldi. Unutulmamış Şeyler Dükkanı'nda unutulmayacak şeyler takvimine not etti: Hicrî 03 Rebiulevvel 1441; Rumî 26 Teşrin-i Evvel 1434

Ve hepimize duyurmak istercesine mırıldandı. "Siz durmadan dualı inci taneleri dökmüşsünüz. Hazreti Allah'ın, tek bir zulmü ihmal etmeyeceğini görmediniz mi? İnanın ki devam edecek varlığımız. İman ki o bizim yegane varımız, atar damarımız, yeter ki kalpler mutmain olsun, gönüller itminan bulsun."

ACAYİP

1996 yılında nisanın yedisinde neşredilen gazetelere bakarsanız pek mühim olmayan birtakım hadiseler görürsünüz. Hayvanat bahçesinde düğünü yapılan hayvanlar, Kapadokya'da ufo kovalayan insanlar... Bütün bu acayip hadiselerle beraber o gün, küçük ve sıradan olaylar da cereyan etmiştir. Tüfekçi ailesinin ilk torunu Fatma Hanım'ın ilk çocuğu, dünyaya gelmiştir. O vakit, o beyaz hastane odasında olmasak da pek acayip ve garaip hastalığı, zannımızca şöyle nüksetmiştir:

Fatma Hanım, çocuğunun kız olduğunu öğrendi. Bilincinin derinliklerinde bin yıllık bir gelenek irkildi. Nöronlar koşarak omuriliğe haber verdi. Anneliğin milyon tane refleksinden ilki meydana geldi. Bebek kundakta, çeyiz sandıkta "Bey" dedi, alelacele "Bebeğin beşiğinden kalan

odunla sandık oy. Bebeği beşiğe, sandığı eşiğe koy." Burada okuyucuya hatırlatmak isteriz ki ancak ninelerimizin anlatacağı türden olan bu hadise, muhakkak ki yazarın hayal ürünüdür.

Fatma Hanım, yukarıda zikrettiğimiz, nereden duyduğu bilinmez bu atasözü sayesinde iki yavrusu da kız olunca kendini dantel örmeye, kaneviçe işlemeye, iğne oyası telleme gibi pek çok kişinin anlamayacağı türden enteresan isimleri olan "el spor sanatları" yapmaya verir.

Elinde yumak, kızlarının peşinden koşup "Ben sizin zamanınızda ne lifler örer ne halılar dokurdum." ile başlayan çeyiz hazırlıkları, alt derslerine gönderme yapan laflar eder. El işi derslerine giriş olan zincir çekmekten bile bi-haber, çeyiz yapmanın dayanılmaz hafifliğini tatmayan küçük kızı bir yana, büyük kızı, annesinden gelme bütün dikiş nakış genlerini almış, iğne oyasından havlu kenarı, dantelden fiskos takımı yapmıştır.

Fakat burada, Fatma Hanım'a haksızlık etmek istemeyiz. Kendisi, anneliğin pek hoş alışkanlıklarına da sahiptir. Uyumadan önce peygamber kıssaları anlatmış, hafta sonları eski ilçe kütüphanesine götürmüş, çocuklarına kumdan kaleler, kağıttan gemiler yapmayı öğretmiştir. Kışın sobada kestane pişirip alfabeyi, yazın karpuz kesip elifbayı öğretmiştir. Birde helal kazanılmış 5 birimin, haksız yere kazanılan 10 birimden daha kıymetli olduğunu öğretmiştir ki, bu ayrı bir hikayenin konusu olurdu.

Derken Dünya, Güneş'in etrafında defalarca dönmüş, mevsimler gelmiş, yünler eğrilip, nakışlar işlenmiştir. Fatma Hanım'ın yıllarca hazırlandığı beklenen gün gelmiş, büyük kızına hayırlı bir nasip çıkmıştır. Burada okuyucumuza bilhassa Fatma Hanım gibi nice kız annelerine hatırlatmak isteriz ki, hayat biz düşler kurarken nasibimize düşenlerdir ve kızlarınız sandığımızın aksine kilometrelerce öteye gitseler de sizden asla kopmayacak bir parçanızdır.

Fatma Hanım'ın nasibine ayrılık, kızına da gurbet düşmüş ve kızı, Afrika'ya gitmeye karar vermiştir. Afrika'ya almaya değil de vermeye gidenlerden olmak, beyazın kara sicilini ağartmak, varoluşumuzun anlamını anlatmak için. Düğün günü gelir, al duvak örtülür, kuşak bağlanır, babanın ağlayışına hayretle bakılır, kazanlar yakılır, keşkekler dağıtılır, davetlilerle vedalaşılır.

Artık gitme vakti gelmiştir. Yanına alacağı bir valizden ibaret eşyaları gören Fatma Hanım'ın hatta ceviz sandıktaki çeyizlerin bile içi titremiştir muhakkak. İşte o anda bir el dokunur omzuna. Hiç nakış yapmamış bu maharetsiz avuç içine, şu cümleleri nakış nakış işler.

"Hizmeti arayanın evi, o nereye giderse orasıdır. Dünyanın bir ucuna ilim öğretmeye gidenin çeyizi, senin yaptığın nakışlar değil, kendisinin kalbine nakşettiği ilimlerdir."

Bu güzel sözlerle Fatma Hanım, elbette ki teselli bulmuştur; fakat yine de benim çeyizim kitaplarım diyen küçük kızı için mikrodalganın üzerine örtülecek dantel örmekten kendini alamamıştır.

BÖĞÜRTLEN YAZI

Boş sahile indiğinde öğle sessizce eteklerini toparlamış, ikindi kızılca eteklerini sermeden, gökyüzü maviliğiyle son bir kez gözleri boyuyordu. Sahil boyu "caretta carettalar" ayak izlerini bırakarak ilerliyor, balıkçılar denizin saçlarından kopardıkları balıkları, balık pazarına yetiştirmek için acele ediyordu. Bir kayaya yavaşça ilişti. Yengeçler akşam yürüyüşüne gelmeden biraz hava alıp gidecekti. Gözlerini kapattı. Dalgalar, sahile hafifçe vurdu. Denizin beyaz köpükleri, bu kez yassı taşları değili, çocukluğunu kıyıya vurmuştu.

Hatıraları, naftalinli kokusundan sıyrıldı, koca bir sahil, böğürtlen kokusuyla doldu. Çocukluğunun bütün masumiyeti merakla etrafa dağıldı. İşte huysuz ve yaşlı ihtiyar Bakkal Marcus. Mavili beyazlı ahşap dükkanında çocukları toplamış başına. Beyaz dondurma dolabı, sadece çocukların anlayacağı

türden rengârenk hayaller kurdurup türlü serinlikler vadediyor. Ceplerinden çıkan bozukluklar Marcus'a, dondurmalar çocuklara. Bu Marcus'un böğürtlenli dondurma getirdiği, tüm çocukların paten almaktan vazgeçip, porselen kumbaralarını kırıp paralarını son kuruşlarına kadar harcadıkları yaz.

Ve bu yaz, hayatı boyunca hem anımsayacağı o dersi aldığı yaz.

Sadece ekmek almak için kullandıkları portmantodaki o çini kaseye hızlıca elini daldırmış, koşarak paraları bakkala saçmıştı. Dili, mor bir pelte; boğazı, bir yumru oluncaya kadar yemiş, son dondurma bittiğinde korka korka eve gitmişti. Akşam, masada babası "Ekmek almadınız mı?" diye sormuş, annesi cevap vermemişti. Korkuyla annesine bakmış, dudaklarından çıkacak bir azarı yahut elleriyle fırlatacağı bir terliği beklemişti.

Yemek bitince, korkuyla yatağa koşmuş, pek korkunç rüyalarla sabahı zor etmişti. Annesi erkenden uyandırmış, kahvaltısını hazırlamış, hadi gidiyoruz, demişti. "Nereye?" diye soramamıştı. Çıkarken göz ucuyla çini tabağa bakmış bomboş olduğunu görünce korkuya kapılmıştı. Babası bugün para bırakmamış mıydı, o zaman akşam ne yapacaklardı? Annesi, elinden tuttu ve sabahın ilk ışıkları ile birçoğu kapalı olan dükkanların önünden hızlıca geçip Oyuncakçı Şinasi'nin dükkanında durmuştu.

Şinasi Amca, ilk bisikletini, hatta yürütecini aldıkları şehrin en eski fakat en güzel oyuncakçısıydı. Hemen ayağa kalkıp "Siparişiniz hazır." demişti. Annesinin eline bir poşet balon ve ahşap delikli uzunca bir sopa vermişti. Hayretle bakakalmıştı. Annesi sopayla dövecek, balonla gökyüzüne mi salacaktı? Ya o delikleri ıslatıp ıslatıp dövmek, deyimi bu sopadan mı çıkmıştı? Kaskatı kesilmişti. Bir dondurmanın çubuğu gibi soğuk ve hareketsiz. Annesi onu türlü türlü etkinliklerin olduğu yere götürmüş, balonu ve sopayı uzatmıştı.

"Kazan." demişti. "Bir günde bitirdiğin harçlıkları, haksızca harcadığın ekmek parasını."

Başını eğmiş, tek laf etmemişti. Balonları şişirmiş, arada akan gözyaşlarını sarı tulumuna silmişti. Rengârenk balonları, plastik bir sopaya takıp delikli tahtaya sıralamıştı. Ah bir de şu güneşin sıcağı olmasa. Utana, sıkıla, arkadaşlarından saklana saklana balonları sattı. Ve işte orada o yaz günü, güneşin altında, rengârenk balonların plastik kokusunda öğrenmişti, alın teriyle para kazanmanın ne kadar zor olduğunu. Eve ekmek götürmenin ne demek olduğunu ve o zaman çözmüştü, harcama süresiyle kazanma süresi arasında nasıl da ters bir orantı olduğunu.

Beylik laflar etmeye, sıkıcı uzun nasihatler vermeye ne gerek vardı. Annesi, susarak anlatmış ve yaşayarak öğretmişti. Cebindeki bozuklukları çini tabağa bırakmış, odasına gidip eskiden olsa yenisini isteyeceği kumbarasını tutkallamıştı. Yenisine ne gerek vardı, hem alın teriyle para kolay mı kazanılırdı?

Sahil, tekrar kıyıya vurduğunda gökyüzü kızılca örtüsünü çoktan bürünmüştü. Yengeçler, bu davetsiz misafirden rahatsız olmuşlar ki, yollarını değiştirmişlerdi. Derken bir ses duyuldu. Dalgalar çarçabuk, çocukluğu sahilden toparladı. Kıyı, eski sakinliği ve olanca durağanlığıyla boylu boyunca kaldı.

"Anne!" diye seslendi kızı "Bak kazandım, bana aldığın bisikletin parasını." Ahşap boyaları dökülmüş balon sopasını kıyıya doğru attı. Deniz bir kez daha sahile vurduğunda kıyıda köşede kalmış birkaç hatıra kırıntısını da süpürdü. Sahil o eski bilindik tuzlu kokusuyla doldu. Eski bir dostunu görmüşçesine gülümsedi, ahşap sopayı alıp evin yolunu tuttu. Çini tabaktaki birkaç bozukluk, bütün bu olanlardan haberdarmışçasına neşeyle şıngırdadı.

CANGÜDÂZ RÜYA

Hastalıklar arasında insan yaşamına en hareket katanı hiç şüphesiz astigmatla karışık miyopluktur. Hah, bir de buna unutkanlık eklenirse sıradan bir öğleden sonra, keyfimizin kâhyasının katıla katıla güleceği bir hale bürünebilir. Her şey tam olarak şöyle başladı. Sabah abdestimi alıp evden çıktım. İlk başlarda etraftaki bulanıklığı, şehre inen sis zannettim. Şimdi anlıyorum ki, gözümün önündeki sis değil, astigmatmış. Yahu insan, gözlüğünü evde unutur mu? Hadi unuttun diyelim, gözünde gözlük olmadığını fark etmez mi?

Neyse ki gözlerim ve kulaklarım pek ağır işlese de burnumu kullanarak buraya kadar gelebildim. Taze balık kokusunu takip edip balık çarşısından aşağıya indim. Şimdi burnuma gelen erguvan kokusuna bakarak diyebilirim ki buralarda bir

yerlerde pek aziz dostum Arif'in çıraklık yaptığı sahaf dükkânı var. Ona gidip yardım isteyebilirim.

O esnada bir ankesör kulübesine çarpıyorum. "İyi misin amca?" Yahu ankesör kulübesi değilmiş. Canlı kanlı bir insanmış meğer. Fakat o nasıl hitaptır azizim? Genç olmama rağmen yaşıtlarımın garip lisanı beni dehşete düşürüyor. Ne kancası canım! Hangi aklı başında insan, "Kanca" der birbirine? Neyse acele etmeli ve dükkâna varmalıyım. "İyiyim azizim." deyip yürümeye devam ediyorum. Peşi sıra koşup koluma giriyor. "Aman dikkat et amca. Trafik çok yoğun. İstersen ben sana eşlik ederim." Teklifi geri çevirmek gelmiyor içimden. Yardımını kabul edip beraber yola devam ediyoruz.

Erguvan kokusuna, tozlu kitap kokusu karışınca işte geldik diyorum. Şurada bir yerde sahaf dükkânı var değil mi? Demeye kalmadan Arif'in titrek sesini duyuyorum. "Yahu yine mi kapıyı kilitlemeyi unuttu bu çocuklar?" Bir garibime gidiyor. Bu çocuğun sesine ne olmuş böyle? Genç yaşta efemera ve kitap tozu yutmaktan mı bu hale geldi acep?

Doğrusu bu titrek ve ihtiyar ses çok tanıdık. Çok sık gördüğüm rüyalarda hep duyuyorum bu sesi. Hani şu kendimi kaçık bir ihtiyar olarak gördüğüm rüyalar. Sahi ne çok görüyorum bu rüyaları. Şehrin siluetini betonla sıvamışlar gibi. Evler avlusuz, sokaklar ağaçsız. Bir de her yerde "avm" diye bir yer var. Yoksa "hvm" miydi? Har vurup harman savuranlar cemiyeti. Ama baş harfleri uymadı. Her neyse, adı bu değilse bile ben böyle ad verdim. En korkuncu onlar. İnsanlar girip saatlerini harcıyorlar. Evladiyelik mallar kalmamış gibi her gün alışverişe gidiyorlar.

Sonu gelmeyecekmiş gibi olan bu rüyalarda neler görmüyorum ki? Neler duymuyorum ki? Böylesi rüyalardan hemen uyanmak istiyorum. Hemen uyanmak ve pek güzide yaşamıma devam etmek.

"Gel otur bir soluklan." diyor Arif. "Yahu bu ses ne! Duyan da beybabam konuşuyor zanneder. Yoksa bedenine bir hastalık mı isabet etti? Hem nerede Burhaneddin Usta. Dükkân, çırağa bırakılır mı?" Sözümü tamamlamaya hacet bırakmadan titreyen elleri ile gözlüğümü takıyor.

Sonra miyopluk, astigmat ve beraberinde getirdiği tüm o düş dünyası, toz parçacıkları gibi dağılıveriyor. Arif'in yaşlı bedenini, bana yardım eden genci, pencereden de beton şehri görüyorum. Elinde ateş böceği misali ziya saçan cihazı kulağına götürüp "Çocuklar, babanız burada. Endiselenmeyin." diyor ve peşi sıra omzumu sıvazlıyor. "Korkma! Az sonra 50 yılın tamamı olmasa da bir kısmını hatırlamaya başlarsın. Hem belli olmaz Alzheimer bu, belki bir anda her şeyi hatırlarsın."

Alzheimer mı? Bu kelime tokat gibi çarpıyor yüzüme. Kekeliyorum istemsizce. "Mücrim, deli siz misiniz? Yoksa tüm beşeriyet mi?" diye gerçeklere diretiyorum. Böyle bir yaşamın içinde akıllı olmak ne büyük ahmaklık, ne cângüdâz sıkıntı yâ Rabbim!

Yine de bir umut, pörsümüş bir pelte olan derime, sıkı, sımsıkı bir çimdik atıyorum. Belki bütün bunlar bir rüyadır.

BEN BİR BALIKTIM

Ağacın tepesine çıkmamı istediler. Çıkamadım. Çıkamadıkça kendime kızdım. Ama tırmanmak için ayaklarım yok diye hiç sızlanmadım.

Tırmanmam gereken ağaç, o kadar devasaydı ki. Ne kuşların sesini duydum ne akan derenin şırıltısını. Almam gereken notlar vardı, yetişmem gereken sınavlar. Çözülmesi gereken sorular vardı. Peki ya benim sorularım?

Mesela, ağacın tepesine çıktığımda işime hiç yaramayacak bu kadar bilgiyle ne yapacağım? Ya ben bu görkemli ağaca tırmanmak yerine, şu küçük derede yüzmek istersem?

Neyse neyse, bu sorularla vakit kaybetmemeliyim. Sürüye kapılmalıyım. Bu ağaca tırmanan, bir balık sürüsü bile olsa.

Ben bir balıktım ama yüzmeyi hiç düşünmedim. Daldırıp mavi sulara yüzgeçlerimi, okyanuslarda seyredebilirdim pekâlâ. Yapamadım. Hem bu devirde hangi balık, okyanuslarda seyreder. Bu, güvencesi olan bir meslek değil ki. Bir balık ağına takılıp akşama ekmek arası olabilirdim pekâlâ.

Balık olmak zordu elbet. Tabii ya! Bu dünyada balıkların tırmanmaya zorlanıldığı gibi kuşlar yüzmeye, karıncalar uçmaya zorlanırdı. Etraf mutsuzlar ordusuyla doluydu. Hayattaki yerini bulamamış ve yaşama, bir kenarından eğri aksak tutunmuş insanlar. Neyse ki endişelenecek bir şey yok. Mutsuzluğun çaresi kolay. Mutluluk satın alınabilir. Bir alışveriş merkezinin koridorlarında yahut bir mağazanın raflarında mutluluğu % 50 indirimle satın alabilirsiniz. Hatta vadesiz 36 aya varan taksit bile yaparlar.

Yıllar sonra öğrendim. Anne babaların sözleri, çocukların içinde akis yapar.

Mutluluk, bu devirde kolay şey. Fabrikaların üretim bandında, seri şekilde üretilir. Alışveriş merkezleri, benim gibiler içindir.

İlk bakışta anlaşılmasa da altında derin bir mana var muhakkak. İnsanların da içinde depremler olur. Gerçek bir depremle eş değerdir herhalde.

Ben bir balıktım ve hayatım boyunca ağaçlara tırmandım. Ve bunu yaparken çokça yalpaladım. Bazı günler öylesine çok ağladım ki. Şimdiye kadar hiçbir çocuğun ağlamamış olmasını dilediğim kadar ağladım. Ve bunu yaparken kendimi öyle çok beceriksiz hissettim ki. Bu kadar kolay bir şeyi yaparken neden böyle zorlandım. Herhalde ben yetersizim. Yahut yeteri kadar çalışmadım. Yahut o, yahut bu, yahut şu. Yeryüzünde ne kadar suç varsa kendimi onunla suçladım. Pekâlâ, daha iyi olabilirdim. Pekâlâ, narin yüzgeçlerle ağaca tırmanılabilirdi. Neden bu kadar zayıftım? Neden bu kadar tembeldim?

Yıllar sonra öğrendim. Anne babaların sözleri, çocukların içinde akis yapar. Çocuklar, kendi başlarına kaldığında, kendi kendileriyle öyle konuşurlar.

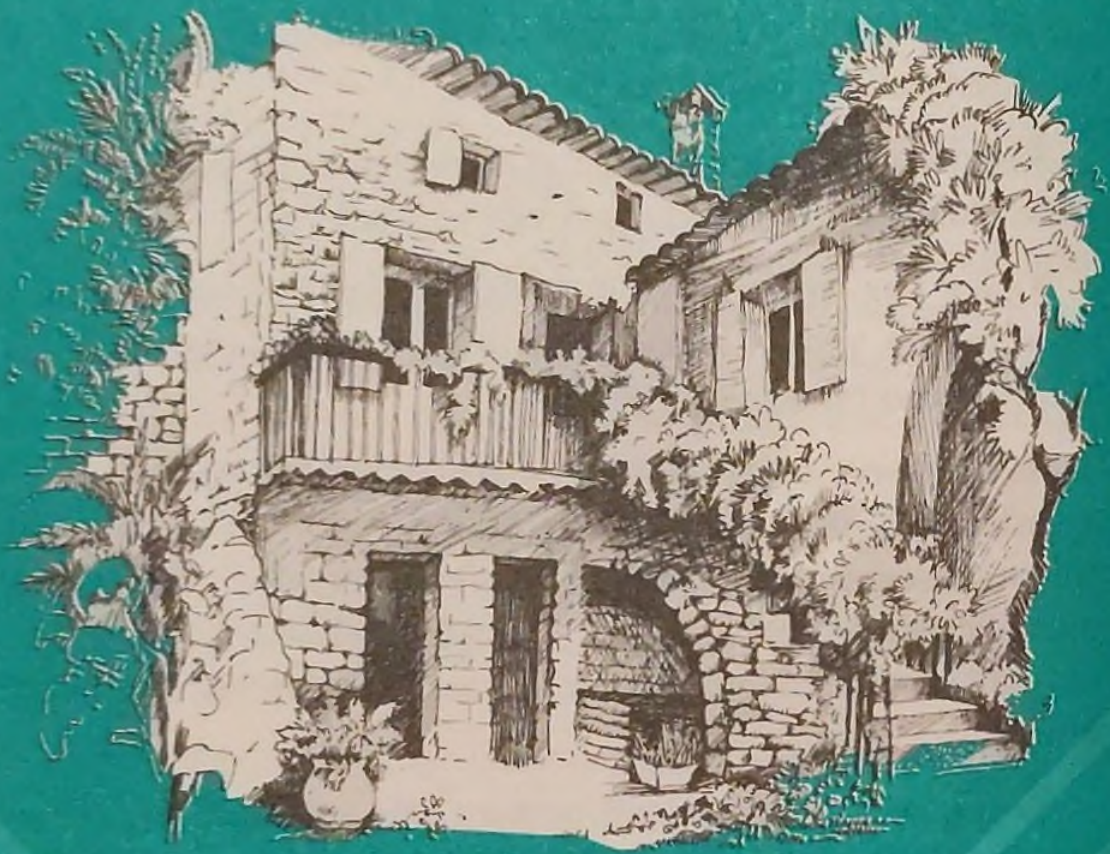
Keşke annem ve babam, bana baktıklarında görmek istedikleri kişiyi değil de olduğum kişiyi görselerdi.

Keşke bazı şeyleri bir örümcek ağı gibi örmeselerdi etrafıma. Bunun yerine, kalbime bir sevgi yumağı koysalardı. Bir fikir tohumu bıraksalardı zihnime.

Keşke bana, sonu kocaman noktalarla biten cevaplar vermeselerdi. Bana sorular verselerdi. Merak eden, araştıran, anlamaya çalışan bir insan olabilmem için. Beni, kurbağalar ve mısır tanelerinin anladığı gibi anlayabilselerdi keşke. Ben koşmak isterdim. Nefes nefese kalmak. Rüzgarı yüzümde hissetmek.

Keşke kenara çekilselerdi uçmam için, yüzmem yahut yürümem için usulca bıraksalardı beni.

Bunları söylüyorum, çünkü o devasa ağacın tepesinde acıyla kıvranmaktayım. Annemle babamın, olmamı istediği yerdeyim. Tüm vadi, ayaklarımın altında uzanıyor. Oysa okyanusun hasretini göğsümde taşıyorum. Gözümde bir damla su, deniz olup taşıyor, çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum. Başımdaki gökleri, bir deniz sanıyorum.

GÜNDELİK HAYATIN OLAĞAN GÜZELLİKLERİ

Reyhan Hanım, kaldırımda ağır aksak yürürken, nereden çıktığı bilinmez bir dilenci yolunu kesti. Hava buz gibiydi. Üzerindeki pejmürde kıyafetleri ve toza bulanmış yüzünde belli belirsiz bir ifadeyle "Yemek param yok. Gönlünüzden ne koparsa..." deyip elini uzattı.

Reyhan Hanım, içine daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Bir hışım, ihtiyara öfkeli bir bakış attı. Eğer bu ihtiyar adam duygularını sömürmek istiyorsa, onda sömürülecek duygu kalmamıştı. Kömürlerinden tutun da kültürlerine kadar sömürülen ve kendilerine kömürünkinden daha karanlık bir gelecek bırakılan, bir de üzerine üçüncü dünya ülkesi diye lakap takılan ülkeler gibiydi. İnsanlar, insanlığa dair ne umudu varsa söküp almıştı. Öyle ya, her sokak başına açılıp küçük esnafın yaşamasını bitiren zincir marketlere, iğne deliği

kadar yer kalmadığı halde fizik kurallarına meydan okuyarak "Arkadaki boşluklara doğru ilerleyelim." diyen otobüs şoförüne, indirim gibi görünen fiyatlara ayarlama yapan markalara, hepsine ama hepsine kızmıştı. İlkokuldaki öğretmenine dahi kızmıştı. Bir zamanlar ona, insanların iyi olduğuna inandırdığı için.

İnsanlara güvenmek, aslında karanlık bir tünelde gördüğün bir ışık huzmesine doğru yol almak gibiydi. Ya o ışık huzmesi, tünelin sonuydu ve mavi gökyüzünün bir parçasıydı. Ya da son hız, üzerinize doğru gelen bir trendi ve sizi parçalarınıza ayırırdı.

Dilenci, buz gibi bir sesle "Açım." diye tekrarladı. Bu sabahı yaşamamış olsaydı, yüzü gözü sefaletin her tonunu yaşayan bu adama can u gönülden inanırdı. Ama bu sabah yaşamını konuşlandırdığı basamaklardan biri çökmüştü. Güvenip evinin anahtarlarını emanet ettiği komşusu Necla'nın organize bir dolandırıcılık şebekesinin üyesi olduğunu öğrenmişti. Haberi alır almaz eli ayağı boşalmıştı. Telefondaki ses, acil bir şekilde karakola gelmesini söylüyordu. Kulakları uğuldamıştı. Ve bir anda kafasının içinde, bir arı kovanı ve binlerce arı vızıldamaya başlamıştı.

Necla'ya güvenmişti. Ona evini açmıştı. Onu arkadaşı bellemişti. Kimselere vermediği tavuklu pilavının tarifini bir tek ona vermişti. Perdelerinin 1 kaşık toz şeker ve 1 fiske tuz sayesinde kar beyazı gibi gözüktüğünü, o sormadan anlatmıştı. Dilenci tam arkasını dönüp gidecekken elini çantasına attı. Birkaç bozukluk bulup adama uzattı. "Akşam 8'de, parkın köşesinde çorba dağıtılıyor." diye alelacele ekledi. Hızlı adımlarla caddeyi geçip, karakola ulaştı. Onca yıllık hayatında değil karakola gelmek, karakolun önünden bile geçmemişti. Kalp atışları, artmaya başladı. Derin bir nefes çekti ve içeri girdi.

2 saat sonra...

Yahu ne garipti! Daha az önce insanlığa tüm umudunu yitirmişken yeniden umutla dolup taşıyordu. Necla, bir dolandırıcılık şebekesinin üyesiydi üyesi olmasına; fakat teslim olmuştu. Tüm dolandırıcılık faaliyetlerini yıllar önce yapmıştı. Kazandığı parayla bir hayat kurmaya çabalasa da bir türlü dikiş tutturamamıştı.

Bizim karşı dairemize taşınınca her şey değişmişti. Gündelik hayatın tüm o olağan güzelliklerine şahit olmuştu. Çiçekleri sulamanın, çocukları okula hazırlamanın, heyecanla kekin kabarmasını beklemenin, pencere önüne konan kuşlara kırıntı bırakmanın, güneşli günlerde evin önünde çocuklar oynarken örgü örmenin. Gündelik hayatın olağan güzelliklerini bir kere fark edince bir daha göz ardı edemezdiniz.

Necla, geçmişin karanlık yükünü omzundan atmak ve dürüst bir hayat sürmek istemişti. Sonra bir sabah uyanmış ve teslim olmuştu. Tüm suçlarını itiraf etmişti. Bununla da kalmayıp mağdurlara ulaşıp mümkün mertebe zararlarını telafi etmeyi talep etmişti. Beni, karakola ifade vermeye çağırmamışlardı. Necla, geçici bir süreliğine de olsa veda etmek istemişti.

Gülümsüyordum.

Tünelin sonuna gelmiştim.

Ve ışık huzmesi, masmavi aydınlık bir gökyüzüne dönüşmüştü.

İnsan ve Hayat Kitaplığı

Gıda-Sağlık
Sıhhatnüma
Annem Olsa Ne Pişirirdi?
Pişmemiş Tavuğun Başına Gelenler
Helali Arama Stratejileri
Mutfaktaki Strateji

Eğitim
Kuş Bakışı Zeka
Gerçek Anne
Eğitimin ABÇ'si
Sıfırdan Başlamak

Hikaye
Kelimelerin Hikayesi - Kelime Üretme Laboratuvarı
Çilek Ağacı
Mavi Minibüs
Kelimelerin Efendisi – Aşk-ı Muhabbet
Yaşanmış Acayip Hikayeler
Sükût İşçisi
Yürek Kuşu
Hikaye-i Deha

Edebiyat
Bu Hikayenin Yazarı Sen Olabilirsin
Canlı Kitap
Moğolistan'dan Madagaskar'a
Uzak Coğrafyalarda İslamiyet'in Büyük İzleri
Aile ve Soyağacı Lügati
Afrika Günlükleri

Kişisel Gelişim
Satış ve Pazarlama Teknikleriyle İkna Sanatı
Sizi Medyanın Elinden Kurtaracak Kitap
Dijital Mahremiyet
Doğru Söz Söyleme Sanatı
Nasıl Yönetirdi?
Hayat O Kadar Uzun ki
Hitabetin Altın Kuralları

Gençlik Serisi
Karekatür
Güler misin Anlar mısın?

"Kuşlar nerede şakıyorsa, oradan
doldurun kabınızı, onlar bilir suyun
hasını." diyor babam ve koşuyoruz
su boyunca ve duruyoruz kuşların
şakıdığı çalılıklarda...
Ve iniyorum otobüsten,
Karacaahmetin tam karşısında.
"Ağla!" diyor ninem.
"Uyan!" diyor annem.
Ve "Doldur!" diyor babam.
İçimde bir kuş ötüyor inceden.
"Doldur!" diye yineliyor babam:
"Üzerinde [illegible] ve, gönül
[illegible] doldur."

ISBN: 978-605-68724-9-5